

העותרת: יש עתיד - בראשות יאיר לפיד
באמצעות ב"כ גזית-בקל, עורכי דין
רח' החשמונאים 107, רמת-גן
טל': 03-6733331 פקס: 03-6733338

- נגד -

המשיבים: 1. ערוץ יהודי ישראלי בע"מ
באמצעות ב"כ עו"ד יגאל דנינו ו/או שרית בר
מר'ח' כורי 2 (מגדל הנביאים) חיפה 3304508
טל': 04-6359146, פקס: 04-6043539
yigal@dsm-law.co.il

המבקשת

2. מר יצחק מירילשוילי
3. מפלגת הליכוד
- ע"י ב"כ עו"ד אבי הלוי
4. היועצת המשפטית לממשלה
5. מבקר המדינה
6. הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו

תשובת המשיבה 1 לעתירה

המשיבה 1 תהיה מיוצגת ע"י ב"כ שבכותרת. בהתאם להחלטת כבוד יו"ר ועדת הבחירות, מתכבדת המשיבה 1 להגיש את תגובתה ל"עתירה בהתאם לסעיף 10ג(יז) לחוק מימון מפלגות, תשל"ג-1973". כבוד יו"ר ועדת הבחירות המרכזית מתבקש לדחות את העתירה על הסף או לגופה, ולחייב את העותרת בהוצאות המשיבה 1 לרבות שכ"ט עו"ד בתוספת מע"מ כדין. ההדגשות אינן במקור אלא אם נאמר אחרת.

פרק א' - מבוא

1. העתירה דן היא מהלך מחושב ומתוכנן לסגירתו של ערוץ 14 בטלוויזיה. תחת כסות של עתירה תמימה שמבקשת רק "שקיפות" ו"סיווג תוכן נכון", מסתתרת התכלית האמיתית - השתקה של כלי תקשורת המבקר את פעולות השלטון וראש הממשלה. הסעד הנדרש איננו הסעד האמיתי אליו מכוונת העותרת.
2. מפלגת השלטון יש עתיד והעומד בראשה, רה"מ מר יאיר לפיד, דורשים כי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית יעבור לכהן כ"צנזור-על" ויורה להפסיק את הביקורת של ערוץ 14 על הממשלה. לקרוא ולא להאמין: ראש הממשלה מלין על תוכנית הסאטירה 'הפטריויטים' שמציגה AS-IS אמירות שהוא אמר ומגחיכה אותן. ראש הממשלה אינו מסכים שיכנו אותו 'ראש ממשלת מעבר' - למרות שהמציאות המשפטית היא שהממשלה

שהוא עומד בראשה היא ממשלת מעבר שאין לה רוב בכנסת. ראש הממשלה מתלונן שערוך 14 לא מסקר אותו באופן חיובי (בהמשך נראה כי הטענה אינה נכונה).

3. העותרת דורשת לסגור ערוץ טלוויזיה שאינו נוח לה, על אף שלדבריה - המופרכים מאליהם לנוכח העובדה שבחירה להגיש עתירה זו - רק "בודדים" צופים בו. בפרפראזה על הביטוי המוכר - שלטון שאינו מודע לכוח שלטונו.

4. יש עתיד והעומד בראשה מבקשים לחדש ימינו כקדם, לשוב לעידן שקדם לפסיקת בית המשפט העליון בבג"ץ 'קול העם' ב-1953, בו השלטון רשאי היה לסגור, או לאיים לסגור, כלי תקשורת שמבקר את פעולותיו. זהו רגע של סכנה ומבחן לדמוקרטיה בישראל, לא פחות.

"פרשת קול העם קבעה עקרון כללי באשר להגנה על חופש הביטוי. עקרון כללי זה חל לעניין מידת ההגנה על חופש הביטוי מבחינת תוכנו. הוא חל באותם מצבים בהם חופש הביטוי מתנגש עם אינטרס הציבור. הוא תופס לעניין השימוש בשיקול הדעת של הרשות השלטונית. בבסיסה של פרשת קול העם עמד פירוש לשונו של חוק ספציפי על רקע תכליתי. במשך השנים הורחבה הלכת קול העם. אין היא מוגבלת אך למצבים בהם בית המשפט צריך לפרש את הדיבור "עשוי... לסכן את שלום הציבור"... היא חלה בכל מקרה בו סמכות שלטונית עשויה לפגוע בחופש הביטוי."

ראה: בג"ץ 2194/06 מפלגת שינוי מפלגת המרכז נ' יושבת ראש ועדת הבחירות המרכזית.

5. עתירה זו נועדה לסתום את הפה לערוץ תקשורת מרכזי בציבוריות הישראלית, ובכך לפגוע לא רק בזכות היסוד שלו לחופש ביטוי פוליטי, אלא גם לפגוע בציבור הרחב הצופה בשידוריו, ומהם הוא בוחר לשאוב את המידע, הפרשנות, הדעות, המשמשים כבסיס לגיבוש עמדתו על השלטון בישראל ועל המערכת הפוליטית.

6. הדרישה כי ערוץ 14 יירשם אצל מבקר המדינה וידווח לו פוגעת בלב-ליבו של עיקרון חופש הביטוי הפוליטי. למרבה הצער העותרת, מפלגת השלטון והעומד בראשה כראש הממשלה, אינה משכילה להבין כי עתירתה היא **מדרון חלקלק**: היום ייסגר או יוטל פיקוח שלטוני על ערוץ 14 ומחר יהיה זה כלי תקשורת אחר, וכל זאת עבור רווח פוליטי קצר-מועד.

"שלטון הנוטל לעצמו את הרשות לקבוע מה טוב לאזרח לדעת, סופו שהוא קובע גם מה טוב לאזרח לחשוב; ואין

סתירה גדולה מזו לדמוקרטיה אמיתית, שאינה "מודרכת" מלמעלה."¹

7. **לעתירה אין יסוד משפטי**; סעיפי החוק עליהם היא נשענת אינם חלים על שידורים של כלי תקשורת לציבור ומעולם לא נועדו לתכלית זאת. הפרשנות של העותרת את החוק והדין שגויה מעיקרה. גם הסעדים - הגלויים והסמויים - הנדרשים במסגרתה, הינם בניגוד לדין ולהחלטות יושבי ראש ועדת הבחירות המרכזית.

8. **התשתית הראייתית שהציגה העותרת קלושה ביותר**. בכל אחד מהפרסומים שהביאה העותרת אין די כוח לשאת את הנטל הראייתי הכבד המוטל על העותרת. את הראיות האיכותיות שאינן בנמצא, המירה העותרת בשטף של דוגמאות בלתי רלוונטיות כלל או במשקל נוצה, בתקווה לייצר רושם מצטבר שלילי. מדובר באוסף מקרי, לא מייצג, של פרסומים שמוצגים בצורה מעוותת ומגמתית שאינה משקפת את פעילותו התקשורתית של ערוץ 14.

¹ בגץ 243/62 אולפני הסרטה בישראל בע"מ נ' ל.גדי ואח'.

פרק ב' - הצדדים

ב'1 - העותרת והעומד בראשה

9. כידוע, רה"מ מר יאיר לפיד היה איש תקשורת לפני שעבר לפוליטיקה (רשימה חלקית: מעריב, ידיעות אחרונות, הערוץ הראשון, 'רשת', ערוץ 2, מגיש התוכנית 'אולפן שישי' בחברת החדשות של ערוץ 2). על רה"מ נמתחה בעבר ביקורת על ניגוד העניינים הכרוך בכך שבעת היותו מגיש 'אולפן שישי' - תוכנית הדגל של ערוץ 2 ('מדורת השבט') - כבר החל בפעילות פוליטית להקמת מפלגה.²
10. את 'יש עתיד' הקים רה"מ בשנת 2012 יחד עם חברו עופר שלח, איש תקשורת בעבר ובהווה. המפלגה נכנסה לכנסת ה-19 ומאז היא שותפה לסירוגין בממשלות השונות.

ב'2 - המשיבה 1 - ערוץ 14

11. המשיבה 1 מאוגדת כחברה פרטית מסחרית בע"מ. משנת 2014 הפעילה את ערוץ 20 בטלוויזיה תחת מועצת הכבלים והלוויין ומינואר 2022 הינה בעלת 'רישיון זעיר' להפעלת ערוץ 14 בטלוויזיה לפי חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, תש"ן-1990 (להלן - **חוק הרשות השנייה**) (המשיבה 1 תכונה להלן - **ערוץ 14**). לצד ערוץ 14 בטלוויזיה הערוץ מחזיק אמצעי תקשורת נוספים בדיגיטל וכן מגזין מודפס.
12. בערוץ 14 עובדים כ- 200 עובדים ונותני שירות: עורכים, עיתונאים, מגישים, כתבים, תחקירנים, טכנאים וכו'. **מר איתי וולמן** הוא מנכ"ל ערוץ 14. על אף שערוץ 14 נמצא בתקופת הרצה, הוא מצליח לייצר סדר יום ציבורי ופרסומי מובלטים בתקשורת וברשתות החברתיות באופן העולה באופן ניכר על גודלו היחסי.
13. ערוץ 14 מפעיל **מערכת חדשות** המשדרת תוכניות חדשות לאורך היום ('ישראל הבוקר', 'שלוש', 'שבע', 'עכשיו לילה', מבזקים) ומהדורת חדשות מרכזית בכל ערב למעט שישי ושבת. את מערכת החדשות מנהל מר **יורם כהן** והיא פועלת במקצועיות ובעצמאות מוחלטת. מערכת החדשות כוללת מחלקת תחקירים נמרצת ותחקיריה זוכים לתהודה ציבורית.
14. לצד זאת, לוח השידורים של ערוץ 14 כולל תוכניות מגזין, אקטואליה וסאטירה המשודרות לאורך היום (עכשיו כנסת, ריקלין ושות', חשבון פתוח, אולפן פתוח, הפטריוטים, הדו"ח של אראל סג"ל). כמקובל, חלק מהתוכניות כוללות 'פאנלים' המארחים אישי ציבור, פוליטיקאים, ואנשי מקצוע בתחומים שונים ומעניינים.
15. ערוץ 14 מקיים הפרדה בין תוכן חדשותי-אינפורמטיבי לבין תוכן אחר. מערכת החדשות של ערוץ 14 משדרת תכנים חדשותיים (NEWS) פר-אקסלנס ומכסה במקצועיות ללא פשרות את כל תחומי העניין הרלוונטיים לציבור הרחב: מדינאות, בטחון, כלכלה, בריאות, חינוך, משפט, פוליטיקה וכיו"ב. בתוכניות אחרות שאינן חדשות, ערוץ 14 מקיים ומייצר שיח ציבורי שבחלקו כולל ביקורת על כל המערכת הפוליטית, לרבות ביקורת - שהיא נשמת אפה של התקשורת - על הממשלה ועל מפלגות השלטון. כמקובל, לחלק מהתוכניות מוזמנים מרואיינים מכל גווי הקשת הפוליטית. הצופה הסביר יודע להבחין בין חדשות לדעות, ומערכת ערוץ 14 עושה את כל הדרוש לשם כך. דומה הדבר לעיתון שבו קיימת הפרדה בין ידיעות חדשותיות לטור הדעות, והקורא יודע להפריד בין זה לזה.

² <https://www.makorrishon.co.il/nrg/online/1/ART2/064/561.html>
<https://www.israelhayom.co.il/article/39583>

16. בהתאם לחוק הרשות השנייה ולרישיון שמחזיק ערוץ 14 מכוחו, **חל איסור** על מורשה לשידורים לשדר "תעמולה מפלגתית"³, וכן לא לתת ביטוי בשידוריו לדעות מנהליו ולדעות בעלי העניין בו⁴. ערוץ 14 מקיים את תנאי החוק והרישיון כלשונן⁵.
17. ראש הממשלה מר יאיר לפיד ומרבית חברי מפלגתו **מחרימים** זה זמן רב את ערוץ 14 ומסרבים להזמנות לראיונות בתוכניות שונות ובמועדים שונים אליהם הוזמנו. מנגד, בערוץ 14 מופיעים פוליטיקאים מכל שאר סיעות הכנסת, ימין, שמאל, מרכז, חרדים, ערבים, אישי ציבור ואנשי תקשורת, והם מקבלים הזדמנות הוגנות להציג את עמדותיהם. ביד אחת העותרת ורה"מ קובלים נגד ערוץ 14 בטענה לחד-צדדיות, וביד השנייה מחרימים ומסרבים להתראיין בערוץ כאשר הם מוזמנים.
- נספח 1** - מצ"ב רשימה לחודשים אוגוסט-ספטמבר 2022 של אנשי 'יש עתיד' שזומנו לראיונות בערוץ 14 וסירבו/לא הגיעו. כמו כן, רשימה של פוליטיקאים ואנשי תקשורת המזוהים עם מחנה מרכז-שמאל שהגיעו להתראיין בערוץ 14. אין לקבל את טרוניית העותרת ורה"מ על יחס שלילי מערוץ 14 שעה שהם נוקטים **חרם** כלפי הערוץ.

פרק ג' - תכליתה הסמויה של העתירה: סגירת ערוץ 14

18. לכאורה, הסעד אותו דורשת העותרת הוא כי כבוד יו"ר ועדת הבחירות המרכזית "יכריז" כי ערוץ 14 והמשיב הם **"גוף פעיל בבחירות"** כמשמעות המונח בחוק מימון מפלגות, תשל"ג-1973 (להלן - **חוק מימון מפלגות**), וזאת בטענה ששידורי ערוץ 14 הם **"פעילות בחירות"**. כנגזרת מכך, דורשת העותרת כי ערוץ 14 יירשם אצל מבקר המדינה כ"גוף פעיל בבחירות" ויוכפף לכללי הפיקוח והבקרה החלים על גוף כזה לפי סעיף 10ג לחוק מימון מפלגות.
19. **אלא שדה-פקטו העותרת חותרת לתוצאה אחרת - לסגירת ערוץ 14.** נסביר.
20. הכרזתו של ערוץ 14 כ"גוף פעיל בבחירות" המבצע "פעילות בחירות" משמעה, לכאורה, כי הערוץ מפר את חוק הרשות השנייה ואת רישיון השידורים שהוא מחזיק. כאמור, לפי חוק הרשות השנייה ותנאי הרישיון, מורשה לשידורים אינו רשאי לתת ביטוי לדעותיו בשידוריו, והרי "פעילות בחירות" הינה ההיפך הגמור מכך. **משמע, התוצאה של קבלת העתירה עלולה בסבירות גבוהה לגרור שלילת רישיון וסגירת הערוץ חו"ח.** לעניין זה נציין, כי ערוץ טלוויזיה ותחנת רדיו שונים מאמצעי תקשורת אחרים כגון עיתון ואתר אינטרנט; הפעלת ערוץ טלוויזיה ותחנת רדיו אינה אפשרית אלא ברישיון מכוח חוק.
21. ולא זו בלבד, קיימת סיבה נוספת שתוביל לסגירת ערוץ 14 אם תתקבל הדרישה להכריז עליו כ"גוף פעיל בבחירות". העותרת דורשת כי ערוץ 14 יירשם אצל מבקר המדינה לפי הוראת סעיף 10ג(א) לחוק מימון מפלגות. אלא שסעיף 10ג(ב) מציב תנאים לרישומו של "גוף פעיל בבחירות" אצל מבקר המדינה, והראשון שבהם הוא היותו **מוסד ללא כוונת רווח**: סעיף 10ג(ב) קובע - "מבקר המדינה לא ירשום גוף לפי סעיף קטן (א) אלא בהתקיים כל אלה: (1) אם הוא תאגיד - הוא עמותה או חברה לתועלת הציבור."
- כלומר, ערוץ 14 שהינו כאמור חברה פרטית מסחרית, כלל איננו יכול להירשם כ"גוף פעיל בבחירות" לפי החוק.**

³ סעיף 46(א)(3) לחוק הרשות השנייה.

⁴ סעיף 46(ד) לחוק הרשות השנייה.

⁵ באיום מוסווה קלות העותרת מקפידה לציין כי ערוץ 14 משדר מכוח רישיון שנתנה לו המדינה, ומשום כך, לשיטתה, יש עליו חובה להימנע מביקורת השלטון, בפרט בתקופת בחירות.

בהמשך נתייחס לכך שהעותרת נוהגת בחוסר תום-לב גלוי כאשר היא דורשת סעד שאינו יכול להתקיים ביחס לערוץ 14; בשלב זה ברצוננו להראות כי קבלת הסעד המבוקש על ידה עלולה להביא לסגירת ערוץ 14. קשה להלום כי הוראת סעיף 10ג(ב) חמקה מהעותרת ומבאי-כוחה, שהרי סעיף 10ג הנ"ל מונח בלב העתירה. בפתח העתירה נאמר כי ערוץ 14 הינו ערוץ מסחרי, וממילא איננו מלכ"ר ואיננו יכול להירשם כ"גוף פעיל בבחירות". יותר סביר להניח כי העותרת מכוונת דווקא לשם, למצב שבו ערוץ 14 יוכרז כ"גוף פעיל בבחירות", ובאין אפשרות חוקית לרשום אותו ככזה אצל מבקר המדינה - ייקלע הערוץ למצב של פעולה באי-חוקיות ומכאן פתוחה הדרך לסגירתו ע"י רשויות השלטון והרגולטור. מ.ש.ל.

22. לאורך כל העתירה העותרת טוענת, בגלגול עיניים, שהסעד הנדרש הינו מוגבל ובעל השלכה מועטה על ערוץ 14. כך, העותרת טוענת שאין לה בעיה עם כך שהערוץ ימשיך לשדר "שידורי תעמולה", אלא היא דורשת שיעשה זאת בצורה גלויה ושקופה (ס' 10). את עתירתה היא מנמקת בצורך "לסמן שידורי תעמולה" (ס' 11), וכי משמעות ההכרזה על ערוץ 14 כ"גוף פעיל בבחירות" "מצומצמת מאוד" ולא תמנע ממנו להמשיך לשדר את שידוריו (ס' 28).

אלא שמדובר בניסיון כושל "להרדים" את כבוד היו"ר ולהסתיר ממנו את הסעד האמיתי, הסמוי, הדראסטי, הקיצוני - סגירת ערוץ 14.

התוצאה המעשית של קבלת העתירה תהיה תקדימית: סגירת כלי תקשורת במדינת ישראל בשנת 2022.
קשה להאמין, אבל למרבה הצער לתוצאה זו בדיוק מכוונים יש עתיד ורה"מ בעתירה זו.

פרק ד' - טענות לסילוק על הסף

1'ד - טענת סף: סעיף 10ג לחוק מימון מפלגות איננו חל על ערוץ 14

23. במרכז העתירה מונחת הטענה כי פרסומי ערוץ 14 נכנסים תחת חלופות (3) ו- (4) להגדרת "פעילות בחירות" לפי סעיף 1 לחוק מימון מפלגות:

"פעילות בחירות" – אחת או יותר מהפעילויות המנויות להלן שבוצעה שלא בידי מפלגה או גוף הקשור לסיעה:

(1) יצירת מאגר מידע ובו פרטים מזהים של בוחרים בבחירות לכנסת לצד מידע בדבר כוונת ההצבעה שלהם בבחירות, לשם ביצוע הפעילויות האמורות בפסקאות (2) עד (4) שלהלן, ושלא לשם מכירתו למפלגה;

(2) הסעת בוחרים ביום הבחירות לכנסת, שלא לפי חוק ושלא בתמורה מלאה, לשם הבטחת הצבעתם בשל כוונת ההצבעה שלהם בבחירות;

(3) פנייה ישירה בתקופת הבחירות לבוחרים בעלי עמדות פוליטיות מסוימות שמטרתה להשפיע עליהם להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת;

(4) תעמולה באמצעות מודעות פרסום, שמטרתה להשפיע על בוחרים להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת.

24. סעיף 10ג(א) לחוק מימון מפלגות, תשל"ג-1973, אוסר על גוף לבצע "פעילות בחירות" בסכום העולה על 104,500 ₪, אלא אם נרשם קודם לכן אצל מבקר המדינה בתור "גוף פעיל בבחירות", מנהל מערכת חשבונות ומדווח עליה למבקר המדינה. אי קיום החובה נושאת בחובה סנקציות כספיות⁶ ופליליות⁷.

⁶ סעיף 10ג(טו) לחוק מימון מפלגות.
⁷ סעיף 9א(5) לחוק מימון מפלגות.

25. בהחלטתו במבכ 3/24 הליכוד - זרכנו (19.3.2021) קבע כבוד יו"ר ועדת הבחירות המרכזית השופט עוזי פוגלמן - "כדי שגוף או אדם יבוא בגדרי "גוף פעיל בבחירות", יש להוכיח שני תנאים מצטברים: ראשית, הוא מבצע פעילות בחירות.. או בפעולה בקשר אליה שמצוינת בחוק; שנית, הפעילות היא בשווי שעולה על 102,000 ₪...".

26. על העותרת הנטל להוכיח את שני התנאים המצטברים הנ"ל: את כך שפרסומי ערוץ 14 נכנסים תחת הגדרת "פעילות בחירות", וכן כי שווי הפעילות הכספית עולה על 104,500 ₪.

27. להלן נעמוד על יסודות חלופות (3) ו- (4) הנ"ל ועל ההיסטוריה החקיקתית שקדמה לתיקון 35 לחוק מימון מפלגות, ונראה כי לא קיים בסיס משפטי או עובדתי, לטענה שפרסומי ערוץ 14 ושידוריו בטלוויזיה מהווים "פעילות בחירות" כמשמעה בחוק, וכן כי העותרת לא עמדה בנטל להוכיח את שווי הפעילות הנטען (ומוכחש).

תיקון 35 לחוק מימון מפלגות - "גוף פעיל בבחירות"

28. בתאריך 14.3.2016 הונחה בכנסת הצעת חוק מימון מפלגות (תיקון - הגדרת גוף פעיל בבחירות), התשע"ו-2016 (להלן - הצעת החוק)⁸. בדברי ההסבר להצ"ח נאמר כי תכלית התיקון הינה לאסור על גופים שאינם מפלגות לבצע פעולות המבוצעות אשר "כרגיל נעשות ע"י מפלגות בתקופת בחירות", "לרבות בעלות אופי ארגוני, כגון איסוף מידע ורישום של כוונות הצבעה, לצורך ארגון מערך הסעות ועידוד הצבעה של מצביעים "מזוהים" ביום הבחירות".

29. תכליתו המוצהרת של החוק ברורה אפוא - לשלול את האפשרות שגוף שאיננו מפלגה יבצע בתקופת בחירות פעולות "ארגוניות" האופייניות למפלגה, תוך עקיפת הרגולציה והמגבלות הכספיות החלות על פעילות בחירות. כפי שנראה להלן, החוק לא נועד לעסוק, ואיננו עוסק, בפרסומים בתקשורת כגון אלו המצוינים בעתירה זו.

30. בסעיפים 1(3) ו-4(4) לנוסח הצעת החוק המקורית הוגדר "גוף פעיל בבחירות" כך:

"גוף פעיל בבחירות" – גוף אשר מבצע את אחת מהפעולות הבאות ובלבד שאינו מפלגה:

- (1) נערך לנהל או מנהל בפועל "סקר מזהה", משאל או בדיקה בדבר כוונות ההצבעה לצורך רישום של כוונות הצבעה של בוחרים מסוימים בבחירות לכנסת (להלן – סקר מזהה), לרבות באמצעות פקידת בתי מגורים או מקומות עבודה, משאלים טלפוניים, משאלי רחוב ושאלונים המופצים ברשת האינטרנט.
- (2) מציע או נערך להציע שירותי הסעה לציבור מזוהה לקלפיות, לרבות באמצעות מתנדבים לצורך הצבעה בבחירות הכלליות לכנסת.
- (3) פונה או נערך לפניה יזומה לבוחרים למפלגה או מפלגות מסוימות, בכוונה להניעם להצבעה בבחירות לכנסת לרבות באמצעות שליחת מסרונים ודואר אלקטרוני.
- (4) נערך לפרסם או מפרסם פרסומים שיטתיים בשלטים, בטלביזיה, ברדיו, באינטרנט או בכל דרך אחרת במטרה לעודד בוחרים לבחור ברשימת מועמדים בבחירות לכנסת או להימנע מלבחור ברשימת מועמדים בבחירות לכנסת.

⁸ ראה באתר הכנסת:

<https://main.knesset.gov.il/Activity/Legislation/Laws/Pages/LawBill.aspx?t=LawReshumot&lawitemid=577838>

31. ארבע החלופות שצוינו בהצ"ח מפרטות רשימה סגורה של פעולות ארגוניות שמפלגות מבצעות בתקופת בחירות: (1) איסוף מידע ואגירתו; (2) הסעת בוחרים; (3) פנייה ישירה לבוחרים שזהותם ידועה מראש, לרבות במסרונים ודוא"ל; (4) מודעות פרסום.
32. במהלך הדיונים בהצ"ח תוקן נוסח ההגדרה דלעיל, תוך שמירת הרציונל הבסיסי של ההצעה.

חלופה (3) – פנייה ישירה לבוחרים שזהותם ידועה

33. נוסח חלופה (3) כפי שהופיע בהצ"ח מראה כי מטרת החוק הייתה להגביל "פנייה ישירה" לבוחרים בין היתר באמצעות שליחת מסרונים ודואר אלקטרוני. בהמשך הושמט הביטוי "באמצעות שליחת מסרונים ודואר אלקטרוני", אבל בדברים שנאמרו בוועדת הכנסת הובהר כי זו עדיין נשארה כוונת הסעיף.
34. מדברי החקיקה עולה כי המחוקק לא רצה ולא התכוון להטיל בחוק מימון מפלגות מגבלות על פרסומים של כלי תקשורת לציבור הרחב בתקופת הבחירות, שהרי ישנם חוקים אחרים עוסקים בכך⁹; תיקון 35 לחוק מימון מפלגות כלל לא נועד לעסוק בפרסומי תעמולת בחירות ע"י כלי תקשורת.
35. בדיונים שנערכו בוועדה בכנסת¹⁰ שדנה בתיקון 35 הובהר באופן חד-משמעי כי חלופה (3) לא באה להטיל מגבלות כלליות על חופש הביטוי. כך, בדיון בוועדה ביום 2.1.2017 הבהירה היועצת המשפטית של הוועדה הגב' ארבל אסטרן (ההדגשה בקו אינה במקור-י.ד.):

" ארבל אסטרן:

פסקאות 3 ו-4 מדברות על עניינים של חופש ביטוי. 3 מדבר על פנייה ישירה במהלך תקופת הבחירות לבוחרים בעלי עמדות פוליטיות מסוימות, שמטרתה להשפיע עליהם להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת; בנוסח של הטרומית דיברו באופן מפורש על פנייה במסרונים, במיילים וכו'. הפירוט הזה לא מתאים לחוק, אבל זו הכוונה של פנייה ישירה.

הפסקה הרביעית מדברת - -

יואל חסון (המחנה הציוני):

שנייה, לגבי 3, אם, למשל, הוציאו מסרון לכל תושבי מדינת ישראל, ושלחו להם מסרון אידיאולוגי כזה או אחר. לא משום מפלגה. זה נחשב?

ארבל אסטרן:

לטעמי זה לא נכנס פעמיים – כי זה גם לא לבוחרים בעלי עמדות מסוימות, וגם לא להצביע בעד או נגד מפלגה.

יואל חסון (המחנה הציוני):

בואו נעשה מהפך – זה בסדר?

ארבל אסטרן:

אם זה נשלח לכל אזרחי המדינה – זה לא נכנס פה. כתוב שזה רק לבוחרים בעלי דעות פוליטיות מסוימות.

⁹ חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959; חוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), תשכ"ט-1969.

¹⁰ הוועדה המשותפת של ועדת הכנסת ושל ועדת החוקה, חוק ומשפט. ראה פרוטוקולים של הוועדה ומליאת הכנסת באתר הכנסת -

<https://main.knesset.gov.il/Activity/Legislation/Laws/Pages/LawBill.aspx?t=LawReshumot&lawitemid=577838>

36. כלומר, ההיסטוריה החקיקתית של תיקון 35, לרבות הדיונים בוועדה בכנסת והנוסח הסופי שהתקבל בחוק, מלמדים כי הביטוי "פנייה ישירה" שבחלופה (3) משמעותו פנייה ישירה לאדם מסוים שזהותו ואמצעי התקשורת איתו ידוע לשולח, באמצעות מסרון, דוא"ל וכיו"ב.
37. כמו כן, הצירוף "לבוחרים בעלי עמדות פוליטיות מסוימות", מוגבל ל - (1) לבוחרים, דהיינו לבעלי זכות בחירה; (2) בעלי עמדות פוליטיות מסוימות.
38. כך למשל, הבהירה היועצת המשפטית לחברי הוועדה, ואלה קיבלו את הבהרתה, כי גם מסרון פוליטי הנשלח ישירות ("פנייה ישירה") לכל אזרחי המדינה – אפילו כזה הקורא ל"מהפך" – איננו נכנס בגדר חלופה (3), מפני שהסעיף חל רק על בוחרים בעלי דעות מסוימות.
39. **לסיכום נקודה זו, על מנת ש"פעילות בחירות" תיכנס בגדר חלופה (3) עליה לעמוד בשלושה תנאים:**
- (1) **פנייה ישירה - במסרון, דוא"ל, במכתב, וכיו"ב;**
- (2) **לבוחרים - כלומר רק לבעלי זכות בחירה, להבדיל מכאלה שאינם בעלי זכות בחירה כגון קטינים למטה מגיל 18;**
- (3) **לבעלי עמדות פוליטיות מסוימות - דהיינו לכאלה שהזדהו בפני השולח או זהו על ידו כבעלי עמדה פוליטית מסוימת.**
40. בשלב זה ברור כי לשונה של חלופה (3) בהגדרת "פעילות בחירות" בחוק מימון מפלגות אינה סובלת את הפרשנות שמייחסת לו העותרת.
41. **אף אחד מהפרסומים שהביאה העותרת להוכחת טענותיה אינו עונה על שלושת התנאים הנ"ל:**
- א. אף לא אחד מהפרסומים המפורטים בעתירה איננו "פנייה ישירה" כהגדרתו בחוק וכמשמעותו לפי תכלית החקיקה.
- ב. ערוץ 14 משדר לציבור בכללותו, ולא ל"בוחרים" או ל"בעלי זכות בחירה".
- ג. ערוץ 14 אינו יודע את זהותם של צופיו ומהי עמדתו הפוליטית של כל אחד מהם.
42. כפי שהראינו, גם פרשנות תכליתית של החוק העולה מההיסטוריה חקיקתית דלעיל, מחייבת את המסקנה כי סעיף 10ג לא נועד ואינו חל על פרסומים בתקשורת.
43. בהחלטה של כבוד השופט עוזי פוגלמן במב"כ 3/24 הנזכר נדחתה עתירה דומה לזו שלפנינו, לאסור פעילות ולהטיל מגבלות על תנועת 'דרכנו'. כב' השופט פוגלמן תחם באופן ברור את גבולות הגדרת "פעילות בחירות":
- "פעילות בחירות" היא תנאי בסיסי להטלת הגבלות אלו... חופש הביטוי, ובעיקר חופש הביטוי הפוליטי, הוא זכות אדם בסיסית ותנאי הכרחי מבחינה מהותית לקיום בחירות ומשטר דמוקרטי... הטלת מגבלות על חופש הביטוי הפוליטי, בהן מגבלות שקשורות לרישום אצל גוף רשמי ולדיווח עליו, עלולה להקשות את הפעילות החופשית בתחום זה.... לכן החליט המחוקק לאזן בין העקרונות השונים.. הוא עשה זאת, בין היתר, בקביעת סוגי פעילות מסוימים שהם בלבד ייחשבו כ"פעילות בחירות" שמביאה לתחולת החוק.
- פעילויות אחרות בתעמולת הבחירות ובתחום הפוליטי אינן כפופות להוראות סעיף 10ג לחוק... לכן יש להיזהר מפני הגבלתן בלי הסמכה כדין..
- ... הואיל וסעיף 10ג עלול לפגוע בחופש הביטוי הפוליטי, שעל חשיבותו עמדתי זה עתה, נדרש להוכיח את יסודותיו כראוי מבחינת איכות הראיות ומבחינת עוצמתן..
- ...השופט נ' הנדל עמד לא פעם על כך שעתירה שלא הוכחה כנדרש – תידחה.. כך גם לעניין שווי פעילות הבחירות..
- "...הליכוד הפנה לפרסומים רבים מאוד באתרי המשיבות.... מקובל עליי כי לפחות חלק מהפרסומים עולים כדי תעמולת בחירות. אולם בכך אין די. סעיף 10ג לחוק אינו דן בתעמולת בחירות לעצמה. הוא עוסק רק ב"תעמולה באמצעות מודעות פרסום (ההדגשה במקור-י.ד.), שמטרתה להשפיע על בוחרים

להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת" (חלופה 4) להגדרת המונח... הפרסומים שהעותרת הפנתה אליהם הם בעיקרם מלל בגופן רגיל, להבדיל ממודעה ובה מלל מעוצב בגרפיקה; שגוף או אדם פרסם בעצמו ללא תשלום באתר שלו או בעמוד שלו ברשת חברתית, להבדיל ממודעה במתקן פרסום או בשטח לפרסום במרשתת... בהינתן מאפיינים אלה של הפרסומים, מוקשית בעיניי הטענה שהם בבחינת "מודעת פרסום" לצורך החוק. גם החלופה השלישית להגדרה, שעוסקת ב"פנייה ישירה... שמטרתה להשפיע.. להצביע" בעד רשימה מסוימת או להימנע מכך, אינה חלה פה. הפנייה הישירה היא "לבחורים בעלי עמדות פוליטיות מסוימות". הפרסומים שהליכוד צירף לעתירתו מופנים כולם לציבור הרחב (ולפחות לא נטען אחרת). ככלל, אין בהם עדות להפרת סעיף 10ג.

44. העותרת טוענת למעשה, כי שידורי הטלוויזיה של ערוץ 14 ופרסומיו במרשתת מהווים "פנייה ישירה בתקופת הבחירות לבחורים בעלי עמדות פוליטיות מסוימות...". **מופרכות הטענה צפה מאליה**:
 א. שידור טלוויזיוני אינו יכול להיחשב כ"פנייה ישירה" כמשמעות המונח בחלופה (3);
 ב. ערוץ 14 אינו פונה רק ל"בוחרים" בעלי זכות בחירה אלא לכל מי שצופה בו - גם למאיה בת 17 מחיפה הלומדת בכיתה יא', וגם לג'וזף - אמריקאי אוהב ישראל שאינו אזרח ישראלי.
 ג. ערוץ 14 אינו פונה רק לבעלי עמדות פוליטיות מסוימות. ציבור הצופים של הערוץ איננו מסוים ועמדותיו הפוליטיות בוודאי אינן ידועות לערוץ. נהפוך הוא, ערוץ 14 שואף להגדיל את תפוצתו ("רייטינג") ואת הכנסותיו ע"י פנייה לקהל כמה שיותר רחב.

ודוק: העותרת טענה כי ערוץ 14 פונה "לציבור צופיו, הנמנה על בעלי זכות בחירה בבחירות בישראל" (ס' 3 לעתירה), וכבר מכאן אתה למד כי לא מתקיימת דרישת הסעיף כי הפנייה תהיה "לבחורים בעלי עמדות פוליטיות מסוימות". העותרת לא טענה, ובדין לא טענה (וממילא לא ניסתה להוכיח), כי צופי ערוץ 14 הינם "בוחרים בעלי עמדות פוליטיות מסוימות". וגם בכך יש טעם יחיד שבכוחו לבסס את סילוק העתירה על הסף.

45. במב"כ 3/23 הליכוד - חל"צ דרכנו אמר כבוד השופט הנדל:

"ברם, כך או כך, הוסכם כי יש צורך, לפחות, בתעמולה או פנייה שפונה לפחות אל קהל בוחרים מסוים ומצומצם, בעל מאפיינים מסוימים ומוגדרים... לפי החומר שהציגה העותרת, הפנייה היא אל אוכלוסיות רחבות מאוד – בנינים שלמים ושכונות שלמות. אין הבחנה בין בוחר לבוחר..."
 ברי כי צופי ערוץ טלוויזיה, יהיה אשר יהיה, אינם "קהל בוחרים מסוים ומצומצם".

46. כאן המקום לשוב **ולהדגיש כי אף אחת מהדוגמאות** שהובאו בעתירה לפרסומי ערוץ 14 איננה מהווה "פנייה ישירה לבחורים בעלי עמדות פוליטיות מסוימות". כך, שידור טלוויזיוני, ציוץ בטוויטר, פרסום באתר אינטרנט, אינם יכולים להוות "פנייה ישירה". וכך, שידור תוכנית טלוויזיה לכל העולם, איננו יכול להיות "לבעלי עמדות פוליטיות מסוימות".

47. נציין כי בהתאם להחלטת כב' השופט פוגלמן בעניין 3/24 גם אם תתקבל טענת העותרת כי פרסומי ערוץ 14 המובאים בעתירה הם בגדר "תעמולת בחירות" (מוכחש), לא יהיה די בכך כדי להכניסם בגדר "פעילות בחירות" לפי חוק מימון מפלגות. חוק זה עוסק בסוג מאוד מסוים, מוגדר, ומובחן של פרסומים. כאמור לעיל, המחוקק ביקש לאסור על פעילויות ארגוניות האופייניות למפלגות בתקופת בחירות - בניית מאגרי מידע, הסעת בוחרים, משלוח מסרונים, פרסום מודעות - ולא על פרסומים של כלי תקשורת מהסוג הנטען בעתירה.

חלופה (4) – מודעות פרסום

48. חלופה (4) עוסקת במניעת פרסום מודעות תעמולה. ברישא של חלופה (4) נאמר: "תעמולה באמצעות מודעות פרסום".

49. כאמור בהחלטה 3/24 דלעיל, "מודעת פרסום" היא מודעת פרסום המעוצבת גרפית כמודעה, ומפורסמת בעיתון, בלוח מודעות, במרשתת וכיו"ב. שידור תוכנית טלוויזיה, ציוץ בטוויטר, כתבה באתר אינטרנט וכיו"ב אינם בגדר "תעמולה באמצעות מודעות פרסום". דברים שנאמרו בוועדה בכנסת בהליכי החקיקה (ראה פרוטוקול מס' 4 לדיוני הוועדה) מבהירים זאת באופן שאין ברור ממנו:

איל זנדברג (פרוטוקול 4):

לאור ההבהרה – אדוני אמר שהכוונה היא למודעה בתשלום אלא שהסיפא אומרת שאם לא שולמה לכלי התקשורת תמורה עבורו, אז אם לא שולמה תמורה עבורו, זה מכון אותי, ולכן שאלתי לכיוון של כתבות מטעם העיתון.

היו"ר יואב קיש:

אם עיתון כותב כתבה, זה לא נחשב.

....

היו"ר יואב קיש:

אם כתב כותב כתבה, והוא כותב בעיתון, זה לגיטימי, נכון. אנחנו באים למנוע תמורה כספית שניתנת עבור פרסום. לכן אני לא יכול ולא רוצה למנוע מאמר דעה בעיתון.

ארבל אסטרך:

גם לא פרסום שיטתי.

...

רועי פולקמן (כולנו):

בעצם החידוש היחיד כאן, שזה אומר שאם מחר בבוקר הולכים לעיתון, מפרסמים באופן שיטתי מודעה נגד או בעד מפלגה – לכאורה בעד זה כבר היום - - -

היו"ר יואב קיש:

בעד נמצא – זה ייקבע כחלק ממימון המפלגות של אותה מפלגה.

רועי פולקמן (כולנו):

נכון, אבל נגד – זה אומר שזה בתשלום, רק מודעה, בתשלום, בעיתון שקיים בלוחות הזמנים, זה יהיה אסור.

היו"ר יואב קיש:

בדיוק.

איל זנדברג:

הסיפא פה מעוררת תמיהה מבחינת מה היא עושה – ושוב, אני שואל יותר על הישימות ועל הבהירות של הדבר. לכאורה, אם מחריגים, זה מאפשר יותר את חופש הביטוי. זה אמור פחות להטריד אותי, אבל זה מטריד אותי, כי אני לא מבין מה זה אומר. אם אפשר לחדד את השאלות – ראשית, מה זה פרסום בכלי תקשורת? ויש להבחין, ואנחנו יודעים את זה גם מעולם הביקורת בתוך תחום מימון מפלגות, יש פרסום שהוא מודעה, יש כתבה עיתונאית ויש עמדה שמתפרסמת בעיתון. יכול להיות כל מיני דברים. מה זה כלי תקשורת זו שאלה נוספת שעולה, והשאלה של שלושת החודשים – האם זה יוביל אותנו, כמו שיש מפלגות מדף, יהיו גם כלי תקשורת מדף? אחזיק משהו שנחשב – לא יודע מה ההגדרה של כלי תקשורת - מספיק זמן מראש כדי שאוכל לשמש כפלטפורמה, האם זה מוביל למקום שבו הכללים הם ברורים ולכן גם שוויוניים? כי מטרת החוק, להבטיח שוויון ולא ליצור חוסר שוויון.

היו"ר יואב קיש:
 אסביר. הכוונה היא כמובן לפרסום בכסף של קניית מודעות - בין אם זה בטלוויזיה, ברדיו, בעיתונות, בכל אמצעי - גם באינטרנט.

איל זנדברג:
 רק על מודעות.

היו"ר יואב קיש:
 רק על מודעות. מודעות בתשלום. זו הכוונה. הנושא של שלושה חודשים זה כדי למנוע תופעה.

ולאחר הדברים האלה לא יכול להישאר ספק כי אף לא אחד הפרסומים שהביאה העותרת בעתירתה איננו בגדר "מודעות פרסום" כאמור בחלופה (4).

50. עוד חשוב להדגיש, כי פרסום של מלל רגיל שאדם או גוף מפרסם בעצמו ללא תשלום באתר שלו או ברשת חברתית, איננו בגדר "מודעות פרסום" שבחלופה (4), וראה דברי כבוד השופט פוגלמן בעניין 3/24 בסעיף 12. חשוב לציין זאת משום שחלק ניכר מהפרסומים שהביאה העותרת מתייחסים לפרסומים של ערוץ 14 ושל גורמים אחרים באתרים וברשתות החברתיות, והללו אינם נתפסים ברשתה של חלופה (4).
 51. לכל אלה נוסף, כי לאחר הדיון בוועדה בכנסת הוגשה הצ"ח של הוועדה למליאת הכנסת¹¹. בנוסח הצעת החוק שהוגש למליאה הופיעה חלופה (4) עם הסיימת כדלקמן:

(4) פרסום שיטתי במהלך תקופת הבחירות שמטרתו להשפיע על בוחרים להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת, למעט פרסום כאמור בכלי תקשורת שהוקם לפחות שלושה חודשים לפני תקופת הבחירות, אם לא שולמה לכלי התקשורת תמורה עבורו;

הסיפא המודגשת נועדה להכניס לתחולת התיקון כלי תקשורת שהוקם זמן קצר לפני תקופת הבחירות. בסופו של דבר תנאי זה לא נכנס לחוק המוגמר, אבל ממנו ניתן להסיק בבירור כי המחוקק לא התכוון להחיל את החוק על פרסומים בכלי תקשורת. לעניין זה נזכיר כי ערוץ 14 הינו גלגול של ערוץ 20 שהחל לשדר לפני כשמונה שנים - בשנת 2014.

52. בדיון במליאת הכנסת בהצעת החוק¹² התייחסה ח"כ יעל גרמן למשפט הנ"ל:

יעל גרמן (יש עתיד):
 "אני רוצה להוסיף עוד דבר אחד: מה אפשר לעשות? בנושא "ישראל היום", לדאבוננו הרב, אפילו מבקר המדינה בא ואמר, לדאבוננו: באשר לקביעה שפרסום תכנים פוליטיים על-ידי עיתונים מסוימים מביא לכך שאותם עיתונים בכללם מהווים תרומות אסורות לסייעות - בדיוק מה שמדובר פה - מדובר בסוגיה, אומר מבקר המדינה, המעלה שאלות מורכבות ויסודיות בכל הנוגע לחופש הביטוי, חופש העיתונות ותעמולה פוליטית. והוא מוסיף ואומר שאם נעז לגעת בזה, הרי שזה יהיה תקדים למדינה דמוקרטית.

(...)

יעל גרמן (יש עתיד):

יואל, אני מאוד מצטערת על הסיפה של 1(4). מאוד מצטערת, ומקווה שעדיין נצליח להוריד אותו. גם בלי זה אי-אפשר לפגוע לדאבוני ב"ישראל היום".

¹¹ הצעת חוק מימון מפלגות (תיקון מס' 34) (גוף פעיל בבחירות), התשע"ז-2017. ס"ח התשנ"ה, 170.
¹² ראה דברי הכנסת, 20.2.2017, בעמ' 231.

53. בדבריה על מבקר המדינה כיוונה ח"כ גרמן לדו"ח מבקר המדינה על חוק מימון מפלגות מאוקטובר 2016.¹³ מפאת חשיבות הדברים שנכתבו בדו"ח המבקר לענייננו, נביא מתוכם את הקטע החשוב הבא במלואו:

”

פרסום עיתון כתרומה לסיעה

בית המשפט העליון כבר עמד על תפקידה החשוב של העיתונות בדמוקרטיה ליברלית בפסיקתו הענפה בנושא זה: "מקום בו מדובר בפרסום בעל אופי עיתונאי של מידע אשר טמונה בו תועלת ממשית עבור הציבור נושא שיקול זה משקל מיוחד. פרסומים מסוג זה מצויים בליבת חופש הביטוי... בנוסף, מקום שמדובר בפרסומים בעלי אופי עיתונאי יש להביא בחשבון גם את כובד משקלו של חופש העיתונות. חשיבותו של אינטרס זה ותפקידה המרכזי של עיתונות חופשית בחיים הדמוקרטיים נדונו לא אחת בפסיקה... ואין צורך לחזור על הדברים.

לענייננו, די אם אזכיר כי חופש העיתונות מגלם בתוכו לא רק את זכותו של העיתונאי, אלא גם את זכותו של כל פרט ופרט בחברה ליהנות מפירותיה של עבודת העיתונות ואת אינטרס הציבור בעצם קיומה.

נוכח האמור, פרסום עיתונאי לא ייחשב כתרומה לסיעה לפי חוקי המימון, גם אם יש בו כדי לקדם את סיכויי ההצלחה של סיעה כזו או אחרת. ברור כי פרסום עיתונאי עשוי לא רק להוות תרומה לטובת סיעה מסויימת – לפעמים באמצעות העברת מסרים שליליים על מתחריה – אלא אף לחרוץ גורלה, פשוטו כמשמעו. למשל, לתחקיר עיתונאי החושף פרטים בעייתיים על מועמדיה של סיעה פוטנציאל רב להשפיע על תוצאות הבחירות.

מתי בכל זאת תחשב כתבה עיתונאית ככזו שיש בה תרומה לטובת סיעה? בניסיון לקבוע את הגבול בין תוכן עיתונאי לבין תוכן תעמולתי, נקבע בפסיקה מבחן המכונה מבחן הדומיננטיות:

"תעמולת בחירות הינה רק אותו ביטוי שהאפקט הדומיננטי שלו הוא בהשפעתו על הבוחר ושאינו לו אפקט דומיננטי אחר... על-כן, שידור שיש לו ערך חדשותי, אין לראות בו תעמולת בחירות, שכן ערכו הדומיננטי אינו בהשפעה על הבוחר, אלא במסירת מידע חדשותי לכל".

מכאן, שפרסומים עיתונאיים שיש בהם "ערך חדשותי" אין לראות בהם תעמולת בחירות שעשויה להיחשב תרומה לסיעה.

אך, מה באשר לתכנים עיתונאיים שנעדרים ערך חדשותי של ממש, ובכללם מאמרי מערכת, טורי דעות, מאמרי אורח וכדומה, שעשויה להיות להם השפעה על הבוחר? האם תכנים כאלו יהיו תמיד בגדר תרומה לסיעה? לאו דווקא. בדומה למצב בנוגע לגופים חוץ-מפלגתיים אחרים ופעילותם, על מנת לקבוע כי פרסום מסויים ייחשב לא רק חלק מחופש הביטוי של המפרסם, אלא גם תרומה לסיעה מסויימת, נדרש שתקיימנה שתי הזיקות המוזכרות לעיל.

לא זו אף זו, בעוד שביחס לגוף חוץ-מפלגתי שמעורב בפעילות פוליטית או בהעברת מסרים פוליטיים, קיים 'יחס הפוך' בין הזיקות וזיקה מהותית-רעיונית חזקה עשויה ליצור 'חזקה' בדבר קיומה של זיקה ארגונית (ראו דיון לעיל) הרי שביחס לחופש העיתונות לא קיימת חזקה כזו. מבקר המדינה דאז הדגיש בדוח קודם אחר (להלן - דוח בחירות 2003) כי כאשר מדובר בפרסומים עיתונאיים, נדרש להוכיח זיקה ארגונית באופן פוזיטיבי: "חשוב לציין כי בבואנו לבחון אם ידיעות עיתונאיות הן בגדר תעמולת בחירות, אין להסתפק במבחן התוכן בלבד - אף שהוא מביא בחשבון גם את מידת הקרבה של מועד פרסום הידיעות למועד הבחירות ואת הקשר של תוכן מסוגיות מרכזיות הנתונות המחלוקת בבחירות. חשוב לבחון גם את מידת הזיקה שבין הסיעות לבין העיתונאים הקוראים להצביע בעדן".

¹³ <https://www.mevaker.gov.il/he/Reports/Pages/550.aspx?AspxAutoDetectCookieSupport=1>

יתר על כן, ככל שקיימת חזקה באשר למהותו של פרסום עיתונאי, הרי שמדובר דווקא בחזקה הפוכה - דהיינו שמה שנחזה להיות עיתון, אכן מהווה עיתון ולא תעמולת בחירות. עמד על כך יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, כב' השופט סלים ג'ובראן: "קיימת חזקה לכאורה כי סיקור חדשותי - כזה הוא - ועל הטוען אחרת הנטל להוכיח עובדה זו באמצעות זיקה משמעותית..."

מכאן, שלצורך קביעה האם המדובר בתרומה אם לאו, כאשר עסקינן בפרסום עיתונאי פועלת החזקה האמורה בכיוון ההפוך ואף מטילה נטל כבד ביותר על המבקש לערער על מעמדו של "פרסום עיתונאי - לכאורה". ואם קביעה כזו קשה ביחס לכתבה עיתונאית אחת הרי היא קשה פי כמה מונים ביחס לעיתון שלם, על כל המשתמע מכך. וכך קבע השופט סלים ג'ובראן: "אם עסקינן בידיעה ספציפית, די בהוכחת זיקה על פי מאזן הסתברויות מוגבר, עליה ניתן ללמוד אף מתוכן הידיעה עצמה... יצויין, כי אינני סבור כי די בהוכחת הזיקה במאזן הסתברויות רגיל... נוכח חופש העיתונות והביטוי הפוליטי... מנגד, כאשר עותר מבקש סעד כללי בנוגע לעיתון כולו, כשטענתו (בדומה לטענה בעתירה זו) היא כי האחרון במשך שנים אינו עיתון למעשה אלא עלון תעמולה למען מועמד או מפלגה, עליו להוכיח זיקה חזקה במיוחד, ולבססה על ראיות 'ברורות' חד משמעיות, ומשכנעות... זאת, בהינתן הפגיעה המשמעותית הגלומה במתן סעד מעין זה לחופש העיתונות, חופש הביטוי הפוליטי, ובייחוד (ובשונה מיתר המקרים) בחופש העיסוק".

(...)

אבהיר כי קביעה שיש בפרסום עיתון משום תרומה היא בהכרח קביעה שמדובר בתרומה שאינה עומדת בגבולות סעיף 8 לחוק (עקב הסכום הגבוה ועצם קבלת תרומה מתאגיד, ולפיכך התוצאה המעשית תהיה שפרסום העיתון במתכונתו הנוכחית אסור. לחילופין, קביעה כזו תגרור התערבותי בפעולות ובהחלטות המערכת של אותו עיתון. יודגש כי לפי מיטב ידיעתי, סגירת העיתון כאמור או התערבות בהחלטותיו במסגרת אכיפת דיני מימון מפלגות הייתה מהווה תקדים במדינה דמוקרטית.

עוד אציין כי מלבד הסוגיות העקרוניות הסבוכות למדיי שמעוררות הפניות האמורות, הרי שלצורך הכרעה בהן נדרשים כלים רבים ומגוונים, בעיקרם כלי חקירה ומחקר מיוחדים, שחלקם אינם נתונים בידיי. בנוסף, לצורך בחינת נושא זה לעומק, תידרש בדיקה מערכתית של כלל העיתונים בעלי ההשפעה על ציבורים שונים במדינה, ובשפות שונות, כל זאת, על מנת לבחון את נטיית המערכת של כל עיתון, באופן שיאפשר קביעה אם מי מהם אכן מקדם סיעה מסויימת בין בצורה מובהקת ובין באופן יחסי לעומת סיעות אחרות או עיתונים אחרים. רק לאחר בחינה כזו, ניתן יהיה לתת תשובה לשאלה האם ניתן לראות במי מהעיתונים בבחינת עלון תעמולה של מי מהסיעות, ברמה שעשויה להצדיק את סגירתו או הגבלתו. ואולם, סמכויותי מול עיתונים וכלי תקשורת מוגבלות. העיתונים במדינת ישראל - כמו בכל חברה דמוקרטית - אינם גופים מבוקרים בהתאם לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 (נוסח משולב), ואף זוכים להגנות חוקתיות מיוחדות כגון חופש העיתונות."

54. לסיכום נקודה זו, לשון החוק, ההיסטוריה החקיקתית ותכליתו הסובייקטיבית, ומעל הכול - ערך היסוד של חופש הביטוי הפוליטי, תומכים במסקנה כי גם חלופה (4) עליה הצביעה העותרת איננה חלה בנסיבות עתירה זו.

ד'2 - טענת סף: העותרת לא הוכיחה את שווי הפעילות הנטענת

55. סעיף 10ג לחוק מימון מפלגות קובע כי פעילות בחירות ששוויה הכספי עולה על 104,500 ₪ מחייבת רישום אצל מבקר המדינה.

10ג. (א) לא יבצע אדם או חבר בני אדם, בין שהוא מאוגד ובין שאינו מאוגד, פעילות בחירות בשווי כולל, בכסף או בשווה כסף, העולה על 104,500 שקלים חדשים, ולא יגייס תרומות למטרה זו בשווי כולל כאמור, אלא לאחר שנרשם אצל מבקר המדינה, כפי שיקבע המבקר, כגוף פעיל בבחירות שמטרתו ביצוע פעילות ב

56. מעבר לטענותיו האחרות וכטענה חלופית, **מכניש ערוץ 14 במפורש** את טענת העותרת כי השווי הכספי של הפרסומים המצוינים בעתירה עולה על 104,500 ₪ (ס' 17, 75' לעתירה).
57. נזכיר כי נטל הראיה מוטל על העותרת. במב"כ 3/24 הנזכר דחה כבוד השופט פוגלמן את העתירה בנימוק נוסף, והוא שהעותרת לא עמדה בנטל המוטל עליה להוכיח את שווי הפעילות הנטענת:
- "... נוסף על כך שלא הוכחה פעילות בחירות, לא הוכח שווי הפעילות הנטענת. הליכוד לא הביא אפילו ראשית ראיה בנוגע לסכומים שהמשיבות השקיעו בפעולותיהן, למעט עניין אחד... בהקשר זה, ידיעה עיתונאית על מימון ל"דגלים השחורים", בסך 100,000 ₪ - כידוע אינה ראיה לאמיתות תוכנה. גם בכל הנוגע לפרסומים בחשבונות של המשיבות ברשתות החברתיות לא נטען (וממילא לא הוכח) שהושקע כסף בפרסומם ("פרסום ממומן")."
58. בעתירה זו לא טרחה העותרת להביא אפילו ראשית ראיה, בדל מסמך, להוכחת שווי הפעילות הנטענת.
59. במקום לטרוח ולהביא ראיות, הסתפקה העותרת בטענה סתמית מאין כמותה, שלפיה לצורך חישוב שווי הפעילות יש להביא בחשבון את כל פעילות ערוץ 14 מאז הקמתו לרבות החזקת אולפני טלוויזיה, מערך הפקה, משכורות לצלמים, עובדי סאונד ותאורה ועוד כהנה.
60. כלומר, לשיטת העותרת, כל הפעילות שעשה ערוץ 14 מאז הקמתו, כל ההשקעות שהשקיע בתשתיות, כל ההוצאות שהיו ויש לו מאז הקמתו ועד היום, לא נועדו אלא לשם ביצוע "פעילות בחירות" למען הליכוד בבחירות 2022. מדובר כמובן בטענה שהמילה **מופרכת** לא מצליחה לתאר. כדי שתקבל טענה מרחיקת-לכת מסוג זה, היה על העותרת להביא ראיות ממשיות לביסוסה, ולא להסתפק במלל סתמי ולקוני כאמור בסעיף 75' לעתירה.
61. ערוץ 14 החל לשדר בשנת 2014 (בגלגולו הקודם כערוץ 20 באפיק 20 בטלוויזיה ומאז ינואר 2022 בערוץ 14). יש לדחות את טענת העותרת כי כל ההוצאות שהיו משנת 2014 לא באו אלא כדי לשרת את הרגע הזה, את בחירות נובמבר 2022. די בניסוח הטענה מחדש כדי להראות כמה היא תלושה מהמציאות.
62. בהתאם לדין, היה על העותרת להוכיח בנפרד, את השווי של כל פרסום ופרסום מהפרסומים הנטענים בעתירה.
63. בהקשר זה נציין כי חלק ניכר מהפרסומים שצוינו בעתירה הם פרסומים ברשתות החברתיות שאינם ממומנים, ורובם לא פורסם ע"י ערוץ 14. כבוד השופט פוגלמן התייחס לכך במב"כ 3/24:
- "גם בכל הנוגע לפרסומים בחשבונות של המשיבות ברשתות החברתיות לא נטען (וממילא לא הוכח) שהושקע כסף בפרסומם ("פרסום ממומן")."**
- מעבר לכך שפרסומים של אחרים ברשתות החברתיות - שאינם של ערוץ 14 - אינם יכולים להיחשב כפרסומים של ערוץ 14 (אפילו אם הם נעשים ע"י עובדים או נותני שירות של ערוץ 14 בחשבונם הפרטי), הרי ודאי לא ניתן לזקוף פרסומים אלה לעניין השווי הכספי הנדרש בחוק.
64. בנוסף, טענת העותרת בעניין זה מנוגדת לטענותיה האחרות. בעתירה נטען כי היא מוגבלת אך ורק לפעילויות של ערוץ 14 בתקופת הבחירות דן (ס' 9, 10) ולא לפעילותו האחרת בשאר ימות השנה. ואם כך, כל ההשקעות וההוצאות שקדמו לתקופת הבחירות אינן יכולות לבוא בחשבון.
65. **החשוב לעניינו הוא זה: בעתירתה הביאה העותרת דוגמאות לפרסומים מפרים לשיטתה בתקופת הבחירות דן, מבלי שכימתה את השווי הכספי של כל פרסום ופרסום - כפי הנדרש ממנה לפי האמור.**
66. יש לדחות את הניסיון של העותרת להתגבר על המכשול הראייתי הנ"ל באמצעות גיבובי מילים.
67. בעניין מב"כ 3/24 הנ"ל קבע כבוד השופט פוגלמן, שאף אם הוכח לכאורה כי ארגון הדגלים השחורים גייס תרומות בסכום העולה על הסכום המותר בחוק מימון מפלגות, אין יו"ר ועדת הבחירות המרכזית מוסמך לתת צווים על הפרות בעבר, אלא סמכותו לפי סעיף 10ג(ז) היא לתת צו "המונע" הפרה, ולא "המעניש" עליה או "המצהיר" עליה, שכן סמכות זו צופה פני הווה ועתיד (ראה ס' 14 להחלטה).

68. לאור האמור, יש לקבוע כי העותרת לא עמדה בנטל המוטל עליה להוכיח כי שווי הפעילות הנטענת כמפורט בפרק התשתית העובדתית לעתירה, וכי גם מטעם זה לבדו יש לדחות את העתירה על הסף או לגופה.

סיכום ביניים

69. לכאורה כאן ניתן היה לסיים את תשובת ערוץ 14 לעתירה, שכן כפי שהראינו - אין בסיס משפטי-נורמטיבי לעתירה ולסעד הנדרש בגדרה, ולכן כבר על סמך האמור לעיל יש מקום לסלק על הסף את העתירה או לדחותה לגופה מטעם זה בלבד. שכן אף אם תוכיח העותרת את כל טענותיה במישור העובדתי-ראייתי, לא יועיל לה הדבר, והיא כשלה בנטל המוטל עליה להראות כי הוכחת התשתית העובדתית שהציגה תקים לה עילה מכוח עילות העתירה - חלופות (3) ו- (4) להגדרת "פעילות בחירות".

70. ברם, למען הזהירות בלבד ימשיך ערוץ 14 ויתייחס לטענות ולסעדים העולים מהעתירה.

ד'3 - טענת סף: חוסר סמכות ליתן את הסעד המבוקש

71. סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות ליתן צו מעוגנת בסעיף 10ג(יז) לחוק מימון מפלגות - (יז) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לבקשת מפלגה המיוצגת בכנסת או מפלגה שהגישה רשימת מועמדים בבחירות לכנסת הבאה, ולאחר שנתן לנוגע בדבר הזדמנות להביא את טענותיו לפניו, לתת צו המונע הפרת הוראה מהוראות סעיף זה או מהנחיות שנתן מבקר המדינה לפיו; על דיון בעתירה לצו ועל צו לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיפים 17ב ו-17ה(ה) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959, וסדרי הדין שנקבעו לפי סעיף 17ה(א) לחוק האמור, והכול בשינויים המחויבים.
72. מכאן עולה כי הסעד אותו דורשת העותרת - "להכריז כי המשיבה 1 .. והמשיב 2 ... הם "גוף פעיל בבחירות", וכין ליתן צו המונע את המשך הפרת הוראות החוק" - איננו בסמכות כבוד היו"ר בהיותו כוללני וגורף בניגוד לדרישת הסעיף והדין.
73. במב"כ 3/24 קבע כבוד השופט פוגלמן:
- "סמכותי לפי סעיף 10ג(יז) היא לתת צו "המונע" הפרה, ולא "המעניש" עליה או "המצהיר" עליה."** דהיינו, סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות המרכזית איננה לתת סעד דקלרטיבי-כללי ("יכריז"), אלא סעד ספציפי, מוגבל, המתייחס להפרה קונקרטיית צפויה.
74. ועוד אמר כבוד השופט פוגלמן במב"כ 3/24 -
- "הליכוד לא הציג תשתית עובדתית מספקת ותשתית משפטית מספקת להוכיח שאיזו מהמשיבות מפירה בנקודת הזמן הנוכחים - או עתידה להפר - את הוראות סעיף 10ג לחוק. משכך, אין עילה לתת צו נגדן."**
75. הסעד המבוקש מופנה כלפי כל התוכניות המשודרות בערוץ 14 ללא יוצא מן הכלל. לצורך העניין, גם נגד תכני ספורט ולייף-סטייל.
76. לזאת יש להוסיף כי העותרת דורשת צו מניעה ביחס לערוץ 14 לגבי פרסומים עתידיים, לא ידועים ולא מוגדרים, בגין "תעמולת בחירות" שהדין מלכתחילה אוסר עליהם. לשון אחר, העותרת דורשת כי כבוד היו"ר יצווה על המובן מאליו.
77. העותרת דורשת כי היו"ר "יכריז" על ערוץ 14 כעל "גוף פעיל בבחירות", אלא שלהכרזה כזאת צמודות תוצאות קיצוניות, שאינן בסמכות היו"ר הנכבד. קבלת הסעד המבוקש תביא לתוצאה הרסנית: הכרזת ערוץ 14 כולו - על כל אמצעי המדיה שלו - כ"גוף פעיל בבחירות" ותוביל כמעט באופן ודאי לסגירתו.

78. במב"כ 16/20 שחר בן מאיר - ח"כ בנימין נתניהו ראש הממשלה ראה כבוד השופט ג'ובראן את העובדה שהסעד הנדרש מופנה כלפי עיתון בכללותו ולא כלפי ידיעה מסוימת, על כלל הפרסומים החדשותיים, כנימוק מדוע לדחות את הסעד המבוקש (ההחלטה מכוח חוק הבחירות (דרכי תעמולה)):

**"הגם שבמסגרת העתירה מביא העותר מספר כתבות כדוגמאות לסיקור מוטה לכאורה לטובת המשיב 1, הרי שהעתירה איננה מכוונת כלפי ידיעה מסוימת, כי אם כלפי העיתון בכללותו על כלל הפרסומים החדשותיים המתייחסים למשיב 1 או למי מיריביו הפוליטיים. גם הסעד המבוקש הוא כוללני...
בנסיבות אלה, עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא כי מדובר בעתירה כוללנית, שיש לדחותה על-הסף מטעם זה בלבד...."**

כאמור, עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא כי סעיף 10(ב) לחוק דרכי התעמולה היא כי סעיף 10(ב) לחוק דרכי התעמולה, גם בפרשנותו המרחיבה דלעיל, איננו משים את יו"ר ועדת הבחירות בבחינת "צנזור-על" על כלל התכנים החדשותיים המופיעים בעיתונות הכתובה, ואף איננו מטיל עליו לפקח על שמירת כללי האתיקה העיתונאית... וככל שהמחוקק יחליט כי נדרשת לשם כך חקיקה ראשית מפורשת, שתצטרך כמובן לעמוד בתנאי פסקת ההגבלה של חוקי היסוד, בשים לב לפגיעה בחופש הביטוי וחופש העיתונות".

"מקובלת עליי לחלוטין עמדת היועץ"ש, שטען בתגובתו כי סמכותי אינה כוללת הטלת מגבלות על ידיעות חדשותיות אלא על "מצבים שבהם מדובר בפרסום שאינו אלא מודעה ממומנת ומוזמנת במסווה של כתבה עיתונאית, ולא בפתח לרגולציה של ידיעות חדשותיות וטורי דעה אשר נוטים לטובת מועמד וטורי דעה אשר נוטים לטובת מועמד זה או אחר, או לרעתו".

79. במב"כ 3/24 דחה כבוד השופט פוגלמן את העתירה (גם) בנימוק של סעד חריג:

"הסעד המבוקש חריג ביותר: לאסור מראש על ערוץ תקשורת לשדר מאירוע שעשוי להיות בעל חשיבות ציבורית... לכן אני דוחה את הבקשה לסעד זה."

80. המוטיב החוזר בעתירה הוא כי ערוץ 14 מפרסם "תעמולה" נגד מפלגת יש עתיד ונגד רה"מ. אף אם היינו מקבלים טענה זו (מוכחש בתוקף; העותרת מפרשת את הביקורת על השלטון כתעמולה), הרי גם אז אין ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית סמכות לדון ולהכריע בעניין זה לפי סעיף 10ג לחוק מימון מפלגות. במב"כ 3/24 קבע כבוד השופט פוגלמן:

"אזכיר: סמכותי לפי סעיף 10ג(ז) עניינה פעולות שמנויות בסעיף 10ג, ולא אחרות. לכן אין לי סמכות בהליך זה לאסור תעמולת בחירות והפגנות."

81. לשון אחר, אף אם תתקבל טענת העותרת כי הפרסומים מושא העתירה הם בגדר "תעמולה", לא די בכך כדי לקבל את העתירה.

82. בהינתן שחלק מהפרסומים הנטענים הם שידורי חדשות ועמדות אישיות שפורסמו בערוץ 14, הרי לפי החלטות יו"רי ועדת הבחירות המרכזית, ביטויים כאלה זוכים להגנה מכוח חופש העיתונות וחופש הביטוי הפוליטי:

בתב"כ 16/20 עו"ד שחר בן מאיר - בנימין נתניהו (16.2.2015) סייג כבי' השופט סלים ג'ובראן את האפשרות לתת צו המגביל תוכן של ידיעות חדשותיות בעיתונים בכך שהוכחה זיקה בין העיתון לבין מתמודד או מפלגה - כספית או ארגונית. לדבריו המגבלות צריכות להיעשות "במשורה ובאופן זהיר".

"נקודת המוצא היא שידיעות חדשותיות הם פרסומים מוגנים מכוח חופש העיתונות, אשר הוא כידוע, בגדר "תנאי הכרחי למשטר ייצוגי, לממשל תקין והוגן, לחירויות האדם. בפועל היא יכולה לשמש

נייר לקמוס של הדמוקרטיה: יש עיתונות חופשית – יש דמוקרטיה; אין עיתונות חופשית – אין דמוקרטיה.

”... לחופש העיתונות (ולחופש הביטוי הפוליטי) משקל סגולי רב במיוחד במהלך תקופת בחירות. במהלכה, לעיתונים ולאמצעי התקשורת תפקיד מכריע: לידע את הבוחרים בסוגיות שבמחלוקת ציבורית, ובעמדת רשימות המועמדים ביחס לאותן סוגיות. ובכך, לעזור לבוחרים לגבש את הצבעתם באופן רציונלי.”

83. לאור האמור, יש לדחות את העתירה על הסף גם מהטעם שהסעד הנדרש איננו בסמכות כבוד יו"ר ועדת הבחירות המרכזית.

פרק ה' - הסעד המבוקש הוגש בחוסר תום-לב תוך שימוש לרעה בהליכי משפט

84. כאמור, העותרת מבקשת כי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית יורה לערוץ 14 להירשם אצל מבקר המדינה כ"גוף פעיל בבחירות". אלא שהעותרת יודעת היטב כי בהיות ערוץ 14 מאוגד כחברה פרטית בע"מ, חוק מימון מפלגות איננו מתיר למבקר המדינה לרשום אותו כ"גוף פעיל בבחירות". הפיכת ערוץ 14 למוסד ללא כוונת רווח אינה אופציה כמובן.

85. סעיף 10ג(ב) לחוק מימון מפלגות קובע - "מבקר המדינה לא ירשום גוף לפי סעיף קטן (א) אלא בהתקיים כל אלה: (1) אם הוא תאגיד - הוא עמותה או חברה לתועלת הציבור."

86. הווה אומר, העותרת דורשת סעד שאיננו ניתן ליישום על ערוץ 14. בכך יש מנה גדושה של חוסר תום-לב שדי בה לסלק את העתירה תוך חיוב העותרת בהוצאות כבדות.

87. ערוץ 14 הינו חברה מסחרית הפועלת על פי שיקולים עסקיים להשאת רווחיה¹⁴.

88. עמותה הינה מוסד ללא כוונת רווח ואינה רשאית לבצע חלוקת רווחים לחבריה¹⁵.

89. חברה לתועלת הציבור אף היא אינה רשאית לפעול על פי שיקולים עסקיים להשאת רווחיה¹⁶.

90. ערוצי הטלוויזיה המסחריים בישראל ("ערוצי הברודקאסט") מאוגדים כחברה פרטית בע"מ, ומודל הפעילות העסקית שלהם מבוסס על הכנסה מפרסומות. לצורך כך, שואפים הערוצים המסחריים למקסם את אחוזי הצפייה בהם ("רייטינג"). ערוץ 14 אינו שונה מהם לעניין זה.

91. ולכן - בהנחה כי העותרת ובאי-כוחה מבינים היטב את הדבר - נשאלת השאלה מדוע דרשה העותרת את הסעד שדרשה? הדבר מעורר חשד כי העתירה דגן אינה אלא פעלול-בחירות וכי העותרת עושה שימוש לרעה בהליכי משפט למטרות זרות להליך.

פרק ו' - מפלגה מסוימת או גוש פוליטי

92. העותרת מקדישה פרק נרחב לדיון בשאלה האם הביטוי "רשימת מועמדים מסוימת" שבחלופה 4 (חלופת המודעות) מתייחס לרשימת אחת בלבד או שמא אף ליותר מרשימה אחת.

93. הואיל והראינו כי חלופות (3) ו- (4) אינן חלות בעניינו מהטעמים המפורטים מעלה, וכי הסעד הנדרש חורג מסמכותו של כבוד היו"ר, מתייטר לכאורה הצורך לדון ולהכריע בעניין זה.

¹⁴ סעיף 11(א) לחוק החברות, תשנ"ט-1999.

¹⁵ סעיף 34ג(א) לחוק העמותות, תש"ם-1980.

¹⁶ סעיף 11(ב) לחוק החברות, תשנ"ט-1999.

94. למען הזהירות בלבד, יטען ערוץ 14, ככל שכבוד היו"ר יחליט כי יש מקום לדון ולהכריע בשאלה זו, כי מאחר בבג"ץ 5527/19 **דרכנו נ' יו"ר ועדת הבחירות** הושארה שאלה זו ללא הכרעה¹⁷, היא סומכת ידיה על עמדתו המפורטת והמנומקת של היועץ המשפט לממשלה אשר הוגשה במב"כ 1/22 (1.8.2019), שלפיה הסעיף חל רק על פנייה ישירה או תעמולה בעד רשימה מסוימת או נגדה, ואינו חל על גוש מפלגות.

נספח 2 – מצ"ב עמדת היועמ"ש במב"כ 1/22.

95. כדי שלא להאריך, כבוד היו"ר מופנה לעמדת היועמ"ש ולנימוקיה. נביא כאן רק את עיקריה ומסקנותיה:
- א. מלאכת הפרשנות אינה סובלת פרשנות שאין לה עיגון בלשון החוק. המונח "רשימת מועמדים מסוימת" מלמד כי פנייה ישירה לבוחרים מסויימים או תעמולה כללית שאינה נושאת אופי קונקרטי בעד או נגד רשימה מסוימת, לא תיכלל בגדרי סעיפים (3) ו- (4).
- ב. התכלית הסובייקטיבית של החוק, כנלמד מגלגולי נוסח הצעת החוק ומדברי וועדת הכנסת שדנה בה, מראה כי המחוקק לא רצה לאסור קריאה להצביע עבור גוש פוליטי זה או אחר, ואף עבור מספר מפלגות קונקרטיות, אלא האיסור בחלופות (3) ו- (4) מתייחס למפלגה ספציפית מסוימת אחת, או נגדה. וזאת שעה שהבחירה במונח "רשימת מועמדים מסוימת" באה לאחר שקלא וטריא ומתוך כוונה מיוחדת לשלול הגבלה רחבה מדי של חופש הביטוי הפוליטי.
- ג. בשים לב שמדובר בחקיקה חדשה יחסית, אשר במסגרת הליכי החקיקה ניתנה הדעת לנושא זה במפורש, אין להרחיב את הפרשנות מעבר לכך.
- ד. תכלית החוק כפי שהוצגה ע"י נציג משרד המשפטים הייתה למנוע את האפשרות לעקוף את המנגנון הקבוע בחוק מימון מפלגות, ולהגביל העברה של כספים למפלגה בלי שאלה ייספרו ע"י מבקר המדינה.
- ה. הגבלת חופש הביטוי בתחום הפעילות הפוליטית במעגל החיצוני למפלגות עצמן, טעונה הסמכה מפורשת וברורה בחוק.
- ו. ולסיכום נאמר שם (ההדגשה במקור -ד.ו.):

"לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, לשונו של החוק והדברים המפורשים שנאמרו לעניין זה במסגרת הליכי החקיקה, מלמדים כי הרגולציה לגבי "גוף פעיל בבחירות" חלה רק לגבי **פנייה ישירה או תעמולה בעד רשימה מסוימת או נגדה, ואינה חלה – וזאת בכוננת מכון – ביחס לפעילות כאמור שהיא בעד גוש מפלגות או נגדו**".

96. **למען הסר ספק, ערוץ 14 מכחיש מכל וכל את טענת העותרת לפיה הערוץ, כגוף תקשורת וכבעל רישיון שידורים בטלוויזיה לפי חוק הרשות השנייה, פעל ופועל בתקופת הבחירות במטרה להשפיע על הציבור לתמוך במפלגת הליכוד והעומד בראשו או להימנע מהצבעה למפלגת יש עתיד ולעומד בראשה.**

פרק ז' – התקשורת במדינת ישראל "אובייקטיבית" – האמנם ?

97. העותרת מתאמצת לשכנע כי "במדינת ישראל עדיין קיימת ההנחה לפיה כלי התקשורת מוסרים לציבור מידע אמין ומאוזן, גם אם כשלעצמם הם מחזיקים בתפיסת עולם. הגם שלצערנו .. עובדה זו הולכת ומאבדת מתוקפה..." (ס' 6 לעתירה). על רקע השונות בין ערוץ 14 ליתר אמצעי התקשורת, כך היא טוענת, יש צורך "לסמן" דווקא את פרסומי ערוץ 14 כתעמולה.

98. שוב, גם בטענה זו יש מידה גדושה של היתממות או עצימת עיניים או חוסר תום-לב או כולם יחד.

¹⁷ ראה דברי כבוד השופט הנדל במב"כ 3/23: "בבית המשפט העליון לא הוכרעה השאלה האם אותה מסוימות שבה דיבר המחוקק היא צרה ודווקנית, או שמא יש לראותה באור רחב יותר ... ראוי כי המחוקק ידרש לסוגיה הרלוונטית".

99. בתגובה לעתירה זו, כתבה העיתונאית והפובליציסטית קרולינה לנדסמן ביום 30.9.2022 מאמר¹⁸ בעמוד הדעות של עיתון 'הארץ' (להלן - **לנדסמן**) ובין היתר את הדברים הבאים:

"העתירה רוויה בדוגמאות לקשרי הערוץ עם הליכוד... חוסר המודעות של העותרים עולה כאן על גדותיה. בשנים האחרונות קשה להבחין היכן עובר הגבול בין התקשורת לפוליטיקה. התקשורת נהפכה לקרש קפיצה לפוליטיקה מחד, ולקריירה שנייה לפורשים מהפוליטיקה מאידך. ברדוגו מפריע לכם? מישהו יכול לומר איפה נגמר לפיד ומתחילים "ידיעות אחרונות" ו"אולפן שישי" (שאותו ערך והגיש)? האם אני חולמת, או שאשתו של שר המשפטים, גאולה אבן-סער, היא מגישת אקטואליה בכירה שהתפטרה מתאגיד השידור הציבורי במחאה על שלא הורשתה להגיש במהלך הבחירות? האם ראשת העבודה מרב מיכאלי לא כתבה בעמוד זה ממש? וזהבה גלאון? האם שלי יחימוביץ' וניצן הורוביץ לא נעו הלוך וחזור בין שני השדות? ... ערוץ 14 הוא הבעיה של התקשורת הישראלית ההו-כה-אובייקטיבית?"

100. לדברים נכוחים אלה נוסף שמות של אנשי תקשורת בולטים שזהותם **הפוליטית-אישית** משודרת ונכתבת בטלוויזיה, ברדיו, בעיתון, באתרי אינטרנט וברשתות החברתיות - וידועה היטב לכל צופה, מאזין וקורא:

בערוץ קשת 12 - אופירה אסייג ואייל ברקוביץ¹⁹, אמנון אברמוביץ', עמית סגל, בועז ביסמוט (עד להצטרפותו לליכוד לאחרונה) ומחליפו בתקן "הימין" אמיר איבגי, אביעד גליקמן, ערד ניר, רינה מצליח, דנה וייס.

בערוץ רשת 13 - רביב דרוקר, איילה חסון, שרון גל, אבישי בן חיים.

ב'כאן' רשת ב' - קלמן ליבסקינד, אריה גולן.

בגלי צה"ל - שלי יחימוביץ', עירית לינור, קובי אריאלי,

במעריב - בן כספית, קלמן ליבסקינד.

ועוד ועוד.

במציאות התקשורתית דהיום, הצופה הסביר מבין היטב שדברים שאומרים אמנון אברמוביץ' או עמית סגל בערוץ 12 למשל, משקפים את דעתם האישית ולא את עמדתו של ערוץ 12, ובוודאי לא את עמדת בעלי המניות של קשת 12. הוא בוודאי לא רואה בכך "תעמולה אסורה", אלא כהבעת עמדה לגיטימית של עיתונאי/מגישי/פרשן - עוד אחת מיני רבות; זה "שוק הדעות".

¹⁸ <https://www.haaretz.co.il/opinions/2022-09-30/ty-article-opinion/.premium/00000183-8a0f-dd02-a3b3-da9ff0780000>

¹⁹ בתוכנית 'אופירה וברקו' ששודרה בתאריך 8.9.2022 שלף ברקוביץ' מכיסו פתק בחירות באמצע ראיון עם שר הבטחון גנץ פתק והודיע שהוא מצביע עבורו ("אני הקול הראשון שלך") וזכה לחיבוק של השר. ראה - <https://twitter.com/ranboker/status/1172808302037741568>

101. הצופה הסביר יודע להבחין בין דיווח חדשותי-עובדתי המשודר במהדורת חדשות, לבין תוכנית שיח בה מופיעים שלל עיתונאים ואורחים, שהיא התגלמות ה"הייד פארק" בימינו, בה כל מגיש, פרשן ואורח מציג את עמדתו האישית - ואין איש רואה בה את עמדת האכסנייה בה הוא מופיע²⁰.

102. באוגוסט 2022 שלח מו"ל עיתון 'הארץ' מר עמוס שוקן מכתב למנויי 'הארץ' בו הוא כותב - בפתיחות רבה יש לומר - כי עיתון 'הארץ' תמך בממשלת השינוי (ממשלת בנט-לפיד), וכי לקראת הבחירות הקרובות "אנו חושבים שבצורה זאת או אחרת, טובתה של ישראל מחייבת לבחור כך שלא בנימין נתניהו ירכיב את הממשלה הבאה." חד וברור.

בסיום מכתבו מר שוקן פונה למנויי 'הארץ' ומודה להם על כך שבאמצעות דמי המנוי שהם משלמים, הוא "מקווה שנצליח לסייע לתוצאה דמוקרטית טובה גם של הבחירות הקרובות."

נספח 3 - מצ"ב מכתבו של מו"ל הארץ למנויים מאוגוסט 2022.

הנה, מו"ל 'הארץ' כותב במפורש כי עיתון 'הארץ' (המנויים מקבלים גם את 'דה-מרקר') תמך ותומך בממשלת השינוי, גם בתקופת הבחירות, ופועל לכך שנתניהו לא יעמוד בראשות הממשלה הבאה. מר שוקן עושה שימוש במאגר המידע של עיתונו כדי לפנות באופן ישיר למנויי הארץ, ואף מדבר בכנות על הזיקה בין דמי המנוי אותם הם משלמים לבין המטרה הפוליטית של העיתון - לפעול לכך שנתניהו לא יכהן כראש ממשלה.

על אף שמבחינת החוק, מכתבו של שוקן מתאים לכאורה לחלופות (1) ו- (3) בהגדרת "פעילות בחירות", לרבות השימוש במאגר מידע של העיתון, "פנייה ישירה", והשווי הכספי. לעמדת ערוץ 14, תיקון 35 לחוק מימון מפלגות לא נועד לחול על כלי תקשורת - לא מימין ולא משמאל²¹.

103. בתב"כ 16/20 כתב כבוד השופט ג'ובראן:

"ישראל היום אינו מכחיש כי יש לו "תעודת זהות אידיאולוגית".. אותה "תעודת זהות" קשורה לימין הפוליטי. עם זאת, אם היה די בכך כדי להצהיר כי עיתון מסוים הוא בגדר תעמולה, בהתבסס על סיקוריו החדשותיים, סבורני כי היה בכך גם כדי להשליך על עיתונים יומיים אחרים, אשר להם "תעודת זהות" הקשורה לשמאל הפוליטי. אכן, בעולם אוטופי, העיתונות הייתה אובייקטיבית לחלוטין, והסיקור היה חדשותי ונטול כל אג'נדה. עם זאת, עיתונות מעין זו - ודאי ביחס לנושאים פוליטיים המצויים בלב המחלוקת הציבורית - אינה יכולה להתקיים, הלכה למעשה, בעולם אמיתי. שומה על הקורא לדעת להפריד בין עובדות לדעות, ועל עורך העיתון והכותבים בו לעזור במלאכה זו לקורא... עניין זה, כך או כך, מהווה סוגיה אתית, שראוי שהגופים האמונים על האתיקה העיתונאית יתנו עליהם את הדעת, ולא יו"ר ועדת הבחירות המרכזית."

²⁰ בתב"כ 31/25 הליכוד - יש עתיד קבע כבוד יו"ר ועדת הבחירות המרכזית השופט יצחק עמית: "ולבסוף, אחזור ואזכיר כי ההבחנה בין תוכן חדשותי-אינפורמטיבי לבין תעמולה מסורה לעורכים של הגופים המשדרים, בהתאם לאמות מידה ולשיקולים מקצועיים-עיתונאיים, וחזקה על עורכי מהדורות החדשות שיפעלו בהתאם לדין במקרים הנדרשים" (22.9.2022).

²¹ בתאריך 3.10.2022 פרסם 'הארץ' מאמר מערכת שכותרתו "הניחו לערוץ 14", בו טען נגד עתירה זו: "מותר לכלי תקשורת לתמוך בעמדה פוליטית או באדם המייצג עמדה זאת, כמו גם להתנגד בחריפות לעמדות אחרות ולאנשים המייצגים אותן - מבלי שהדבר יחשב לתעמולה... רגולציה על חופש הביטוי עלולה להתגלות כחרב פיפיות... התערבויות כאלה הן מדרון חלקלק: הן פותחות דלת לסמן כלי תקשורת שונים, משני הצדדים, כגופי תעמולה, ובכך פוגעות בחופש הביטוי."

104. ולא הבאנו כל אלה אלא להראות שטענת העותרת כי כלי התקשורת "מוסרים לציבור מידע אמין ומאוזן" הינה הצגת תמונת מציאות כוזבת, ניסיון צבוע לצבוע את ערוץ 14 בצבעים כהים, שונים כביכול מצבעי הטוהר והזכות שמאפיינים את יתר אמצעי התקשורת.
- הנה לפנינו דוגמא לסטנדרט כפול: סטנדרט אחד, ארכאי ומחמיר לערוץ 14, וסטנדרט אחר לכלי תקשורת אחרים - הנוחים לעותרת עד מאוד.

פרק ח' - התשתית הראייתית שהביאה העותרת אינה עומדת ברף הדרוש

105. את הפרק העובדתי נפתח בכך שאופן הסיקור של ערוץ 14 את מפלגת יש עתיד והעומד בראשה, וכן את מפלגות הקואליציה, שונה מהותית מהמתואר בעתירה. כאמור, זה זמן שמפלגת יש עתיד והעומד בראשה **מחרימים** את ערוץ 14, אינם נענים להזמנה לראיונות בערוץ, ואינם משתפים פעולה עם הערוץ בדרך שבה הם משתפים פעולה עם כלי תקשורת אחרים. כלומר, העותרת ורה"מ מתעלמים מערוץ 14, אינם מנצלים את האפשרות המוצעת להם, שוב ושוב, להתראיין בערוץ, ואז באים בתלונות כלפי הערוץ (ראה פירוט **בנספח 1**).
106. המשיבה 1 תטען כי הדוגמאות שהביאה העותרת בתמיכה עובדתית לטענותיה רחוקות מלעמוד ברף הראייתי שנקבע בפסיקה לשם תחולת חלופות (3) או (4) הנ"ל.
107. התשתית העובדתית המוצגת בעתירה מצומצמת מאוד, אנקדוטלית, סלקטיבית במתכוון, ובשום אופן אינה עומדת במבחנים המחמירים שנקבעו כאמור לעיל בפרק התשתית הנורמטיבית.
108. המעיין בפרסומים אותם הביאה העותרת בתמיכה לעתירתה ייווכח (שוב ושוב) כי אין בהם את מה שהעותרת טוענת שיש בהם: קריאה של ערוץ 14 לצופים להצביע בעד מפלגת הליכוד או לעומד בראשו ונגד מפלגת יש עתיד והעומד בראשה.
- כתחליף לכך**, העותרת ממטירה דוגמאות ופרסומים מן הגורן ומתחתית היקב, במטרה ברורה ליצור **"רושם של משה קריטית"**. לנוכח תשתית ראייתית רעועה (ובכ"ז עתירה צריך להגיש), הגישה העותרת צבר גדול של פרסומים שהאיכות הראייתית של כל אחד ואחד מהם אפסית או קלושה, בתקווה כי ה**רושם המצטבר** אצל הקורא ייצור את האפקט הרצוי, בדומה להערה שכתב משה סנה ז"ל בשולי נאום שנשא: "טיעון חלש, הרם את הקול". כבוד היו"ר מתבקש לבחון את הפרסומים הנטענים, אחד לאחד, כדי לקבל את הרושם האמיתי והנכון.
109. לנוכח הסעד הדראסטי הנדרש בעתירה, יש לדרוש מהעותרת, כדברי כבוד השופט גיזבראן לעיל, לעמוד ברף ראייתי מחמיר במיוחד ולא במאזן ההסתברויות הרגיל.
110. הפרסומים שהובאו אינם משקפים את האופן שבו ערוץ 14 - וערוץ 20 לפניו - מסקר את המערכת הפוליטית והמדינית. העותרת הביאה דוגמאות ספורות, המהוות גרגר בערמת חיטים, תוך שהיא מתעלמת מאלפי שעות שידור של סיקור המערכת הפוליטית והמדינית בישראל.
111. לעניין זה נציין, כי אף אם ימצא פגם כלשהו בפרסומי הערוץ (ולא מצאנו כזה בפרסומים שהובאו בעתירה), ניתן וראוי לטפל בו בכלים הרגולטוריים החלים על הערוץ, ולא לרוץ ולדרוש את סגירת הערוץ כולו. לא יכול להיות חולק כי סגירת ערוץ טלוויזיה בתקופת בחירות במדינה דמוקרטית הינה צעד חמור וקיצוני. בנסיבות דן עצם העובדה שמפלגת יש עתיד ורה"מ דורשים זאת - משדרת מסר מאיים בעל אפקט מצנן ליתר אמצעי התקשורת.

112. זאת ועוד: העותרת נמנעה מלהציג בעתירתה דוגמאות רבות מערוצי התקשורת של המשיבה 14 ובהן סיקור חדשותי ומגזיני **חיובי** של מפלגת יש עתיד ושל רה"מ לפיד, וכן של מפלגות ואישים פוליטיים שאינם נמנים על גוש הימין.
113. המשיבה 1 תטען כי עיון ב"תשתית הראייתית" מראה כי מדובר בהבטחה ללא כיסוי: העותרת מציגה פרסומים בחלקם ישנים ובלתי רלוונטיים לתקופת הבחירות הנוכחית, ובחלקם בכמות ובאיכות שאינם חוצים - אפילו לא בדוחק - את הרף המחמיר, המשמעותי, שנקבע בפסיקה ובהחלטות יושבי ראש ועדת הבחירות המרכזית, לשם מתן הסעד הדראסטי לפי סעיף 10ג(יז) לחוק מימון מפלגות.
114. את הפרסומים שהביאה העותרת ניתן לסווג לאחת מהקטגוריות הבאות (חלק מהסעיפים מתאימים ליותר מסוג אחד):
- א. פרסומים ישנים שאינם רלוונטיים לתקופת הבחירות - חסרי נפקות בעתירה זו;
 - ב. פרסומים של צדדי ג' שאינם ערוץ 14 או אנשים הקשורים בו שאינם יכולים להוות "פעילות בחירות" של ערוץ 14.
 - ג. פרסומים או פעולות של עיתונאי ערוץ 14 בחשבונות שלהם ברשתות החברתיות או בחייהם הפרטיים שאינם יכולים להוות "פעילות בחירות של ערוץ 14, וכן הם מוגנים תחת חופש הביטוי האישי של העיתונאים. לעניין זה ראה דברי כב' השופט פוגלמן במב"כ 3/24:
"חשבון אישי הוא ה'בית' הפרטי של אדם במרשתת, בין היתר להבעת עמדות פוליטיות לציבור הרחב".
 - ד. פרסום חדשות או אייטמים בעלי אופי חדשותי בערוץ 14. לעניין זה נציין, כי בתב"כ 16/20 הנזכר קבע כבוד השופט גו'בראן כי "ספק אם ניתן באמצעות תוכן ידיעות חדשותיות להוכיח את הזיקה הנדרשת במקרה זה", תוך שהוא מדגים את חוסר התוחלת שבכך בדוגמא שהלקח שלה הוא - "ההחלטה איזה חדשות לסקר בעיתון ואיזה לא, ובאיזה היקף, הן החלטות המצויה (כך במקור-י.ד.) בלב-ליבה של הפררוגטיבה המוענקת לעורך העיתון".
 - ה. פרסום דעה אישית של עיתונאי ערוץ 14.
 - ו. פרסומים שאין בהם פנייה לצופים להצביע או לא להצביע בעד גוף כזה או אחר.
 - ז. פרסומים הנשענים על ידיעה עיתונאית או רכילות שאין בה ראייה, או פרסומים שאין בהם ממש או זוטו דברים.
 - ח. המסר העיקרי איננו תעמולת בחירות (מבחן הדומיננטיות).
115. כדי לסבר את האוזן, נתייחס להלן לחלק מהפרסומים שהובאו בעתירה, ונראה כי אינם מקימים את התשתית הראייתית הנדרשת כדי להצדיק סעד לעותרת לפי חוק מימון מפלגות.
116. כך למשל, בניגוד להצהרת העותרת כי התשתית העובדתית עליה נשענת העתירה נוגעת רק לתקופת הבחירות הנוכחית לכנסת ה-25 (ראה סעיף 33 לעתירה בעמ' 10 למטה), העותרת מציגה טענות וקישורים לעניינים שהתרחשו בשנים 2017 (סעיף 37) ובנובמבר 2021 (סעיפים 38-39). כטענת סף, כבוד היו"ר מתבקש לדחות על הסף טענות ראייתיות (המוכחות כשלעצמן הן מבחינת נכונותן והן מבחינת הרלוונטיות שלהן לעתירה) המתייחסות לתקופה שאינה רלוונטית לעתירה דנן ולסעדים הנדרשים בגדרה.
117. ועוד: בסעיף 41 לעתירה נטען כי ערוץ 14 פרסם ביום 13.9.2022 בחשבון הטוויטר שלו סרטון תעמולה של הליכוד העוסק בחינוך חנים מגיל 0 עד 3 "ללא כל תוספת או פרשנות" וכי יש בכך קידום של מפלגת הליכוד. העותרת טענה כי פרסום הסרטון היה במהותו **עניין חדשותי מובהק** אשר קיבל כיסוי תקשורתי נרחב

בהיותו "התוכנית הכלכלית" של הליכוד, לא רק בערוץ 14 אלא ברוב כלי התקשורת המרכזיים. הנה כמה דוגמאות:

א. בתאריך 3.8.2022 פורסמה ב'מעריב' כתבה שכותרתה: **"חינוך חינוך מגיל אפס עד שלוש"**: נתניהו **הציג את תוכניתו הכלכלית**". בכתבה הוצג הסרטון האמור במלואו וכן ציטוטים נרחבים ממנו ועיקרי התוכנית הכלכלית שהציג מר נתניהו.

<https://www.maariv.co.il/elections-2022/Article-936171>

ב. בתאריך 3.8.2022 פרסם אתר YNET כתבה שכותרתה: **"נתניהו הציג הבטחות כלכליות"**: **"חינוך חינוך מגיל 0, אג"ח צמודות למחירי הדיור"**. בגוף הכתבה ניתנו ציטוטים מתוך תוכניתו הכלכלית של הליכוד כפי שהוצגה בסרטון האמור וכן קטע מתוך הסרטון.

<https://www.ynet.co.il/news/article/b1yzucda5>

ג. בעיתון 'גלובס' פורסמה ב 3.8.2022 כתבה שכותרתה: **"חינוך חינוך והקפאת הארנונה לשנה"**: נתניהו **הציג את התוכנית הכלכלית של הליכוד**". בכתבה ניתנה סקירה מפורטת של התוכנית הכלכלית שהציג מר נתניהו בסרטון.

<https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001420247>

ד. באתר 'כאן' של תאגיד השידור הישראלי פורסמה ביום 3.8.2022 כתבה שכותרתה: **"חינוך חינוך מגיל 0? סימני השאלה בתוכנית הכלכלית של הליכוד"**. ובכותרת המשנה: **"הבטחה מרשימה בתוכנית שהציג נתניהו נגעה לחינוך לגיל הרך. שאלו אמסטרדםסקי תוהה מה מנע ממנו לעשות את זה עד עכשיו, ומאיפה יגיע הכסף?"**

<https://www.kan.org.il/item/?itemid=132180>

ה. ישנן דוגמאות לפרסומים דומים נוספים ולא נביא כאן את כולן.

ו. כלומר, פרסום התוכנית הכלכלית של הליכוד היה אירוע חדשותי מובהק שקיבל התייחסות של מערכות החדשות וכתבי הכלכלה בכלי תקשורת מרכזיים. פרסום הסרטון ע"י ערוץ עכשיו 14 לא היה בגדר תעמולת בחירות עבור הליכוד, אלא פרסום כידעיה חדשותי נטו, ואף העותרת טוענת כי הפרסום לא היה מלווה בתעמולה עבור הליכוד או מר נתניהו.

ז. העותרת חוטאת בכך שהיא מסתירה את הסיקור התקשורתי הרחב ויוצרת רושם מוטעה כאילו רק המשיבה 1 פרסמה את התוכנית הכלכלית של הליכוד.

ח. מעל הנדרש נוסף, כי בהתאם **למבחן הדומיננטיות** שנקבע בפסיקה, אין כל פסול בפרסום בעל אופי חדשותי, גם אם האפקט הנלווה שלו (שאינו קיים כאן) הוא חיובי עבור הגוף המסוקר.

ט. בסעיף 42 טענה העותרת **"כי אין עוד מפלגה הזוכה לקידום כה ישיר ובוטה - חינוך חינוך אפס עד שלוש"**.

ובכן לא כך: בתאריך 11.9.2022 פורסמה באתר עכשיו 14 כתבה המסקרת את ביקור ראש הממשלה לפיד בגרמניה: **"רה"מ לפיד בביקור מדיני בברלין: כך נראה הלו"ז שלו שעה אחר שעה"**. בתאריך

12.9.2022 פורסמה בערוץ 14 בטלוויזיה ידיעה חדשותית על ביקור רה"מ בגרמניה, ובין היתר דווח:

"לפיד העלה תמונה מרגשת מאוד אותה הוא הגדיר כ"תמונת הניצחון" כשהוא יורד מהמטוס ומלווה בחמישה ניצולי שואה (תמונת רה"מ וניצולי השואה הוצגה על המסך הוצגה-י.ד.).... באמת תמונה מרגשת מאוד. לפיד כתב בעמוד הטוויטר שלו "ירדנו יחד מהמטוס לאדמת גרמניה כאשר חיילי משמר הכבוד של הצבא הגרמני מקבלים את פנינו..." בהחלט תמונה מרגשת".

לכל הדעות, מדובר בכתבות חיוביות מבחינת האפקט הציבורי שיש להן על ראש הממשלה, אלא שההחלטה לפרסמן נבעה משיקולים מערכתיים נקיים שעיקרם - מדובר בידיעה שמעניינת את הציבור.

ערוץ 14 לא שקל "כמה כסף שווה הכתבה עבור ראש הממשלה לפיד" (שמא העותרת תעשה זאת?) אלא מערכת החדשות והדיגיטל של הערוץ קיבלה החלטה מקצועית ושגרית מבחינתה.

ועוד לדוגמא: בתאריך 25.9.2022 ערב ראש השנה, פורסמה באתר עכשיו 14 כתבה שכותרתה: "לרגל החג: רה"מ לפיד ביקר את גדוד מנשה של מג"ב - חיים בזכותכם", ובה סקירה חדשותית של ביקור רה"מ והשר לבטחון פנים בגדוד מג"ב, עם ציטוטים של דברים נשאו שם.

<https://www.now14.co.il/%d7%9c%d7%a8%d7%92%d7%9c-%d7%94%d7%97%d7%92-%d7%a8%d7%94%d7%9e-%d7%9c%d7%a4%d7%99%d7%93-%d7%91%d7%99%d7%a7%d7%a8-%d7%90%d7%aa-%d7%92%d7%93%d7%95%d7%93-%d7%9e%d7%a0%d7%a9%d7%94-%d7%a9%d7%9c-%d7%9e>

כמה "שווה" כתבה כזאת עבור רה"מ בערכים כספיים? המחשבה על כך לא עברה במערכת הדיגיטל של עכשיו 14.

בתאריך 11.9.2022 פורסם בחשבון הטוויטר של ערוץ עכשיו 14 סרטון שפרסם שר התקשורת יועז הנדל (חבר בקואליציה ונמנה על המחנה הנגדי לליכוד) בכותרת: "נשאר לבד במערכה - לימין הנורמלי אין בית".

<https://twitter.com/Now14Israel/status/1569005493309284353?s=20&t=BPQ-qMj674EHby6Lt-Exwg>

בתאריך 17.8.2022 פורסם בחשבון הטוויטר של ערוץ עכשיו 14 סרטון שפרסם יו"ר ש"ס אריה דרעי תחת הכותרת: "יו"ר ש"ס בסרטון חדש: חוזרים לכושר ובענק. צפוי".

<https://twitter.com/Now14Israel/status/1559940596504182786?s=20&t=BPQ-qMj674EHby6Lt-Exwg>

הדוגמאות לעיל (מדגם חלקי ביותר) מוכיחות כי טענת העותרת שלפיה המשיבה 1 מפרסמת רק סרטוני בחירות של הליכוד ושל העומד בראשה הינה חסרת בסיס עובדתי, וטענתה כי "אין עוד מפלגה הזוכה לקידום כה ישיר ובוטה - חינוך אין כסף" הינה מניפולציה רטורית שאינה עומדת במבחן המציאות.

118. נמשך. בסעיף 43 לעתירה טוענת העותרת כי ביום 12.9.2022 פורסמה במהדורת החדשות של ערוץ 14 כתבה שבה "השיב" הערוץ על טענות נגד נתניהו במסגרת מערכת הבחירות. אלא שצפייה בכתבה מלמדת כי היא כוללת סקירה **חדשותית וביקורתית** על התבטאויות של אישים פוליטיים ואחרים, בסמיכות זמנים תמוהה, המאשימים את נתניהו - כחלק מקמפיין הבחירות שלהם - בסכנה לביטחון ישראל. בכתבה הובאו אמירות של רה"מ לפיד בקשר לנזק הבטחוני שגרם נתניהו בנאומו בקונגרס האמריקאי; של שר האוצר ליברמן ("אין ספק שתפקוד של ראש הממשלה זאת פגיעה בביטחון המדינה"); של סגן שר הבטחון אלון שוסטר ("מדובר בחוצפן שהפקיר את בטחון המדינה"); של שרת התחבורה מרב מיכאלי ("איך ראש הממשלה בנימין נתניהו מרשה לעצמו, ברגל כל כך גסה.. שוב ושוב לפגוע בביטחון ישראל") ועוד. לנוכח צבר ההתבטאויות החריגות הללו, אך מתבקש היה לתת להם כיסוי חדשותי. חיזוק לכך נמצא בעובדה שגם כלי תקשורת אחרים מצאו עניין חדשותי במתקפה המתואמת נגד נתניהו:

אתר וואלה! פרסם ביום 21.9.2022 כתבה שסיקרה את דברי רה"מ לפיד נגד ח"כ נתניהו: "לפיד בתגובה לדברי נתניהו על המו"מ על לבנון: פוגע באינטרסים ישראליים" ... "פגיעה באינטרסים הבטחוניים..."

<https://elections.walla.co.il/item/3531739>

אתר רוטר פרסם ביום 21.9.2022 כתבה תחת הכותרת: "לפיד נגד נתניהו: פוגע באינטרסים הבטחוניים של ישראל".

<https://rotter.net/forum/scoops1/761075.shtml>

אתר מעריב פרסם ביום 21.9.2022 כתבה בכותרת: "לפיז נגד נתניהו: הוא לא מכיר את הפרטים, אמירתו – פגיעה באינטרסים ביטחוניים".

<https://www.maariv.co.il/news/politics/Article-947469>

ערוץ 7 פרסם ביום 12.9.2022 כתבה בכותרת: "ח"כ רם בן ברק מאשים: נתניהו פגע באחידות שלנו ובחוסן הלאומי. ח"כ בן ברק הגיב לדברי ראש השב"כ שטען כי השסע בחברה מאיים על בטחון המדינה והאשים את ראש הממשלה לשעבר".

<https://www.inn.co.il/news/577069>

סיקור הקמפיין "נתניהו מסוכן לביטחון ישראל" היה משותף למרבית כלי התקשורת (גם בתחנות רדיו), וגם בערוץ 14 הוא זכה לכיסוי חדשותי ביקורתי. העותרת תולשת ידיעה חדשותית שפורסמה במהדורת החדשות של ערוץ 14 מההקשר הציבורי הרחב שלה - קמפיין מתואם של מפלגות הקואליציה - ומציגה אותה באופן חסר ומטעה ביוזעין.

119. בסעיף 44 לעתירה נטען נגד **תחקיר** ששודר בערוץ 14 בקשר לשיפוצים שנערכו בביתו של רה"מ לפיד. בתחקיר - ששודר בעקבות פוסט שפרסמה אשת רה"מ על מעבר המשפחה למעון הרשמי בבלפור - הוצג והוכח כי רה"מ ממשיך לגור בביתו בת"א רוב הזמן, וכי בגינה ציבורית הסמוכה לביתו של רה"מ בת"א הוצבו מבנים זמניים תוך שלילת זכות השכנים להשתמש בגינה.

נציין כי עניין מגוריו של רה"מ - בביתו בת"א או בבלפור - עניין כמובן גם כלי תקשורת אחרים שדיווחו על כוונתו של רה"מ לעבור לבלפור²², בעוד שתחקיר ערוץ 14 העלה כי הפרסום אינו בהכרח משקף את המציאות.

120. בסעיף 45 נטען כי ערוץ 14 מקפיד לקרוא לראש הממשלה "ראש ממשלת המעבר", והטענה כי בכך הוא מהדהד את מסרי הליכוד. ראשית, אין בטענה זו כדי לבסס את היסודות הנדרשים לפי חלופות (3) או (4) לחוק מימון מפלגות, ולכן אף אם היה פגם בכך (ולהלן נראה שאין), דומה כי מדובר ב"טענת צבע" שכל תפקידה לחזק את התיזה הבסיסית של העתירה - "ערוץ 14 לא אוהב את ראש הממשלה". לגופו של עניין, רה"מ לפיד מכהן כראש ממשלת מעבר. מתוך דברי כבוד הנשיאה חיות בבגץ 7510/19 עו"ד **יוסי אור הכהן נ' ראש הממשלה** :

"בתקופת הביניים שבין פיזור הכנסת ועד לכינונה של ממשלה חדשה, ממשיכה לכהן ממשלת מעבר מכוח עקרון "רציפות הממשלה" המעוגן בסעיף 30 לחוק היסוד, המיועד למנוע "ריק שלטוני".

כיוון שב- 30 ביוני 2022 קיבלה מליאת הכנסת את חוק התפזרות הכנסת, הפכה הממשלה המכהנת לממשלת מעבר. ואם הממשלה היא ממשלת מעבר, ראש הממשלה הוא ראש ממשלת מעבר. גם כלי תקשורת אחרים מכנים את הממשלה הנוכחית ממשלת מעבר: דה-מרקר 2022.6.22²³; העין השביעית 2022.9.22²⁴; 'הארץ' 2022.9.21²⁵. בהתייחסה לכך במאמרה הנזכר כתבה לנדסמן: "בעתירה רואים בהתייחסות ללפיד כאל

²² <https://www.ynet.co.il/news/article/b1p11tk1c9>

<https://www.haaretz.co.il/news/politi/2022-06-28/ty-article/.premium/00000181-abc5-d6e4-a9fb-afd7ba250000>

²³ <https://www.themarket.com/markets/2022-06-22/ty-article/.premium/00000181-8770-d87b-adff-97778c3f0000>

²⁴ <https://www.the7eye.org.il/466726>

²⁵ [https://www.haaretz.co.il/news/law/2022-09-21/ty-article/.premium/00000183-5f2f-d722-abd7-](https://www.haaretz.co.il/news/law/2022-09-21/ty-article/.premium/00000183-5f2f-d722-abd7-5f7fa2eb0000)

[5f7fa2eb0000](https://www.haaretz.co.il/news/law/2022-09-21/ty-article/.premium/00000183-5f2f-d722-abd7-5f7fa2eb0000)

"ראש ממשלת המעבר" הוכחה לכך שערופך 14 הוא שופר תעמולה. זה מופרך. לפיד הוא באמת ראש ממשלה זמני. כלומר, מבחינת הנאמנות לעובדות, שבשם ההגנה עליהן, מוצדקת הקריאה להשתיקן, מדובר בקביעה נאמנה יותר לאמת מאשר ההתייחסות ללפיד סתם כאל ראש הממשלה שניתן לראות דווקא בה הטיה פוליטית בעדו. ומה לגבי הנטייה בצד השני להצמיד לשמו של נתניהו את עובדת היותו נאשם בפלילים? היא תמימה, ברור."

121. בסעיף 47 לעתירה נטען כי העובדה שמר ינון מגל קרא לגבי טלי גוטליב "שלנו" מוכיחה את הזיקה בין ערוץ 14 לליכוד. אלא שהעותרת לא ציינה שגבי גוטליב הייתה אורחת בתוכניות הערוץ עוד לפני הצטרפותה לליכוד, ולכן "שלנו". כאן המקום לשוב ולהזכיר כי לצורך עמידה בתנאי חלופות (3) או (4) בחוק מימון מפלגות, לא די בכך שמגיש אומר "טלי שלנו", אלא נדרשת פנייה ישירה שמטרתה להשפיע על בוחרים להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או נגדה. אם נקבל את טענת העותרת לפיה - "זיקה הדוקה בין הופעות בערוץ לבין הליכוד מהווה, כשלעצמה, אינדיקציה כבדת משקל להיות הערוץ מי שפועל לקידום הליכוד, שכן המעברים בין ערוץ 14 ובין הליכוד הם מעשה שגרה" - יהיה עלינו להחיל אותה גם על: יאיר לפיד, מיקי חיימוביץ', שלי יחימוביץ', ניצן הורוביץ', עופר שלח, יועז הנדל, פנינה תמנו-שטה, מרב מיכאלי, יגאל גואטה וכו'. לעניין זה נציין, כי בהחלטות יו"רי ועדת הבחירות המרכזית נקבע לא פעם כי להוכחת הזיקה בין גוף התקשורת לגוף הפוליטי, נדרשות ראיות ממשיות קשר ארגוני או כספי -

"הזיקה צריכה להילמד, מקשר ארגוני ענף או מקשר בין ראשי המפלגות (או בכירים בהן) לבין אותם ארגונים.. אין די בכך כי פעיל מסוים - או אף בכיר - באחד הארגונים כיהן בעבר כחבר כנסת מטעם מפלגה...". ראה: תב"כ 8/20 הליכוד נ' העבודה.

"ניתן להטיל מגבלות על ידיעות חדשותיות" רק מקום שבו הוכחה זיקה ברורה וממשית בין המדיום התקשורתי לבין מתמודד זה או אחר...". ראה: תב"כ 16/20 שחר בן מאיר - ח"כ בנימין נתניהו.

למען הסר ספק, ערוץ 14 מכחיש בתוקף כי קיימת זיקה ארגונית או כספית או זיקת-השפעה אחרת בינו לבין הליכוד או לעומד בראשו.

122. בסעיף 54 טוענת העותרת כי עיתונאי ערוץ 14 מר שי גולדן הביע תמיכה בח"כ נתניהו ובליכוד. מעבר לכך שזכותו של מר גולדן להביע במסגרת מונולוג אישי בתוכניתו את עמדתו האישית מכוח חופש הביטוי העיתונאי והפוליטי, הרי צפייה בתשדיר מראה כי מר גולדן התייחס לכך שיום קודם לתוכניתו במהלך מסיבת עיתונאים סירב רה"מ לפיד להשיב לשאלה של כתב ערוץ 14 מר מוטי קסטל ("מדוע אתה רוכב על הישגי הממשלה הקודמת?"), תוך שרה"מ מטיח בו בלעג "אתה מערוץ 14? מעניין אידך ניחשתי". מר גולדן הביע את דעתו כי רה"מ רגיל לקבל יחס אוהד ומלטף מהתקשורת, וכאשר רה"מ נשאל שאלות שאינן ערבות לאוזנו הוא מגיב כך. גולדן: "זה הקטע עם תקשורת במדינות דמוקרטיות, יש מקום למספר דעות, כולל דעות שאינן מלטפות באהבה מלאת ערגה את השלטון... תפקידנו לבקר אותך". **כבוד היו"ר מוזמן לצפות במונולוג כולו כדי להתרשם באופן ישיר מטיבם של הטיעונים והביקורת שטען מר גולדן - דוגמא של עיתונאות עצמאית וחסרת-מורא.**

123. האמור והנטען בסעיף 56 לעתירה שאוב מתוך כתבה באתר וואלה! ברנז'ה (מדור רכילות). באשר למשקלה הראייתי של כתבה ממדור רכילות, אין לנו אלא להפנות לקביעתו של כב' השופט פוגלמן במב"כ 3/24: "בהקשר זה, ידיעה עיתונאית על מימון ל"דגלים השחורים" בסך 100,000 ₪ - כידוע אינה ראייה לאמיתות תוכנה."

מעבר לכך, העותרת כבר הכחישה בעבר את הדברים המצוטטים כאן, שפורסמו ע"י עובד ששמו צוין בעתירה ופוטר מעבודתו מסיבות ענייניות לחלוטין - לא אלו שצוינו בכתבת הרכילות. זוהי דוגמא טובה לתחתית אליה נאלצה העותרת לרדת כדי למצוא "חומרים" נגד ערוץ 14.

124. בסעיף 58 תוקף רה"מ את פינת "הלפיד הלילי" בתוכנית הסאטירה 'הפטריזטים' בהנחיית ינון מגל²⁶. נסביר כי בסיום כל תוכנית מוקרן קטע שאמר רה"מ לפיד וצוות התוכנית מתייחס אליו בהומור ובסרקזם. רה"מ טוען כי מדובר בפינה "המוקדשת לניסיון לפגוע בראש הממשלה לפיד, בשמו הטוב, במעמדו". מוזר שאנו נדרשים להסביר, אבל מהותה של סאטירה פוליטית היא לייצר ביקורת ולעורר שינוי בטכניקות של הגזמה והקצנה, חיקוי קומי, הומור וכיו"ב²⁷. בטלוויזיה הישראלית שודרו ומשודרות תוכניות סאטירה הכוללות חיקויים של ראשי הממשל לדורותיהם ובהן אמירות חריפות הרבה יותר מפינת "הלפיד הלילי" (ניקוי ראש, ארץ נהדרת, זהו זה, גב האומה), ולא שמענו ראש ממשלה, זה או אחר, טוען לחוסר לגיטימיות של צורת תקשורת זו. תוכניות הסאטירה בטלוויזיה הן מיסודות העשייה הטלוויזיונית ומייצרות רגעי-שיא בתרבות הישראלית. הסאטירה מכוונת לשלטון, ואתה, אדוני ראש הממשלה, השלטון. גם לעניין זה התייחסה לנדסמן: "כן, נכון, צוחקים שם כל ערב על ציטוט אחר של לפיד. נקרעים מצחוק. אבל האם בבמות תקשורתיות אחרות לא עוסקים באופן שיטתי בדה-לגיטימציה של נתניהו ושל הביביסטים באותה האדיקות לפחות, וללא טיפת הומור?"

העותרת טוענת (מן השפה ולחוץ) כי "ביקורת על פוליטיקאים בכירים היא רצויה וחשובה". ואם כך מה בכל זאת פסול בפינת "הלפיד הלילי"? משיבה העותרת: "המסה הראייתית, פינה קבועה שלא יכולה להתפרש אלא ככזו שנועדה לגרום לציבור הצופים שלא לתמוך בעותרת ובראש הממשל הלפיד". במילים אחרות, רה"מ - האיש הבכיר ביותר במדינת ישראל - רואה פסול בכך שבתוכנית יומית משודרת עליו פינת סאטירה יומית. לשיטתו, הכמות עושה את ההבדל, בכך לעמדתו עובר ערוץ 14 את גבול הביקורת המותרת. נשים לב: רה"מ איננו טוען כי עצם שידור הפינה הסאטירית נגדו פסול, אלא התדירות היומית (5 ימים בשבוע) היא שגורמת לפגיעה בו, בשמו הטוב, במעמדו. מדרון חלקלק כבר אמרנו? בכל הכבוד, ראש הממשלה לפיד, וכל ראש ממשלה, איננו רשאי לקבוע את התדירות שבה הוא מרשה לערוץ 14 למתוח עליו ביקורת - סאטירית או אחרת. ראש הממשלה במדינה דמוקרטית חייב לקבל על עצמו, יחד עם התפקיד הנכבד, את הכורח (והכוח) לשאת ביקורת ציבורית ועיתונאית - תהיה אשר תהיה. ובמיוחד: ראש הממשלה אינו רשאי לדרוש את סגירתו או של כלי תקשורת בעילה של "פגיעה בשמו הטוב, במעמדו".

בתחילת דברינו אמרנו "סכנה לדמוקרטיה" וחזרה לימים אפלים, ולכך כוונתנו: למקרה הזה שבו ראש הממשלה בא בטענות, בהליך משפטי, נגד ערוץ טלוויזיה שמשדר עליו סאטירה, ודורש במפגיע לסגור אותו. "במשטר אוטוקרטי נחשב המושל כאדם עליון וכמי שיודע איפוא, מה טוב ומה רע בשביל נתיניו. על כן אסור לבקר בגלוי את מעשיו המדיניים של המושל, ומי שחפץ להפנות את תשומת לבו לטעות זו או אחרת שטעה, חייב לעשות כן בדרך של פניה ישירה אליו ותוך הוכחת יחס של יראת בכוד כלפיו ... מאידך גיסא, במדינה של משטר דמוקרטי... רואים את "המושלים" כמורשים וכנציגים של העם שבחרם, אשר על כן רשאי הוא בכל עת להעביר את מעשיהם המדיניים תחת שבטו, אם כדי לגרום לתיקונם של

²⁶ בתחילת כל תוכנית 'הפטריזטים' מופיעה שקופית: "הפטריזטים מכילה גם תכנים סאטיריים ויש להתייחס אליהם בהקשר זה".

²⁷ ראה ערך "סאטירה" בויקיפדיה.

מעשים אלה ולעשיית סידורים חדשים במדינה, ואם כדי להביא לפיטורם המידי של "המושלים" או להחלפתם באחרים בבוא מועד הבחירות.²⁸

125. סעיף 59 לעתירה תוקף פרשנות פוליטית שנתן יעקב ברדוגו בקשר להרכבת ממשלה עתידית, בטענה כי היא זהה לעמדה של הליכוד. כאן ראש הממשלה מבקש כי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית יתערב ויקבע כי פרשנות פוליטית שנתן מר ברדוגו איננה תואמת את החוק.

126. בסעיף 60 לעתירה מביאה העותרת פרסומים שפרסמו מר ברדוגו ועיתונאים ומגישים אחרים בחשבון האישי שלהם ברשתות החברתיות (לא ע"י ערוץ 14 ולא בחשבון של ערוץ 14), ומבקשת, להלכה ולמעשה, להגביל את חופש הביטוי של עיתונאי ופרשני ערוץ 14 ברשתות החברתיות שלהם.

יש לדחות את כל טענות העותרת המתייחסות לפרסומים של אנשי ערוץ 14 - ושל אחרים - בחשבונות האישיים שלהם ברשתות החברתיות. פרסומים אלה אינם יכולים להיחשב כפרסומים של ערוץ 14. מרבית העיתונאים בישראל מחזיקים חשבונות אישיים ברשתות החברתיות ומפרסמים בהם את עמדותיהם האישיות, ואין להגביל צורת התבטאות זאת בשום צורה ואופן.

יתירה מזו, העותרת טוענת כי פרסומיהם של "בכירי הערוץ" ברשתות החברתיות מוכיחה את תמיכתם במפלגת הליכוד (ואינה שוכחת לשלם מס שפתיים: "מדובר כמובן בזכותם המלאה"), וזאת מבלי שהיא טוענת מה פסול בהם או דורשת סעד ספציפי לגבי אותן התבטאויות. אבל החשוב הוא ש"המסה הקריטית" ממשיכה להצטבר ועולה על גדותיה.

127. העותרת ממשיכה להביא "אינסוף דוגמאות" אותן היא מכנה "מסרי תעמולה". שטף הדוגמאות עלול להשכיח מהקורא את העיקר: **חוק מימון מפלגות אינו עוסק ב"תעמולה", וסמכותו של יו"ר ועדת הבחירות לפי סעיף 10 לחוק אינה כוללת ביקורת על ידיעות חדשותיות, סאטירה, או דעות פוליטיות של עיתונאים.** העותרת בחרה את העילות המשפטיות שביסוד העתירה – חוק מימון מפלגות וסעיף 10 לחוק. אלא שבמורד העתירה נשתכחה ממנה החובה להוכיח את יסודות העילה המשפטית הנ"ל, והיא גלשה לתיאור של מקרים שבהם נאמרו בערוץ 14 ובמקומות אחרים שאינם ערוץ 14, דברי ביקורת שאינם נעימים לעותרת ולרה"מ. אלא שאפילו יהיו כל הדברים שטענה העותרת נכונים, עדיין חופש הביטוי הפוליטי גובר, ועדיין העותרת רחוקה ת"ק פרסה מלהוכיח את העילות המשפטיות שבעתירתה.

128. העותרת מציגה לפני היו"ר תמונה חלקית ומעוותת של המציאות; כפי המוצג בנספח 1 המצ"ב, במציאות מוזמנים אנשי יש עתיד לראיונות בערוץ - ולא מגיעים. במציאות מוזמנים ומגיעים לראיונות בערוץ 14 אישים רבים ממחנה המרכז-שמאל והם מקבלים הזדמנות ראויה והוגנת לומר את עמדותיהם. העותרת לא מגלה זאת בעתירתה.

129. בסעיף 67 העותרת "אונסת" דברים שאמר מר בועז גולן ("רק תצביעו בבחירות, שום דבר מעבר.. תצביעו תורת ישראל, ארץ ישראל חיילי צה"ל... יש המון מה לתקן..."), ומכיוון שדברים אלה באופן ברור אינם נכנסים לגדר חלופה (3) או (4), היא מפרשת וקובעת שמשמעותן אחת: "להצביע רק למי שיבטיח את בחירת ח"כ נתניהו לראשות הממשלה" - **למרות שאין זכר לכך בדברי מר גולן.**

130. ניתן להמשיך את ההתייחסות לכל פרסום ופרסום אותו הביא העותרת בתמיכה לעתירתה, אך דומה כי אין צורך בכך, שכן עיון נפרד בכל אחד מהם מניב את המסקנה כי אף אחד מהפרסומים איננו עומד ברף הראייתי הנדרש.

²⁸ מתוך דברי כבוד השופט אגרנט בבג"ץ קול העם.

פרק ט' - סיכום

131. ערוץ 14 הראה לעיל כי תכליתה האמיתית של העתירה, הסעד הסמוי, היא להביא לסגירת ערוץ 14, שכן מבקר המדינה איננו רשאי לרשום את ערוץ כ"גוף פעיל בבחירות", וכן מפני שהכרזה כזאת תביא בסבירות גבוהה לשלילת רשיון השידור של הערוץ. כמו כן, יש בכך חוסר תום-לב ושימוש לרעה בהליכי משפט.
132. הראינו כי אף אם תוכיח העותרת את כל הנטען בעתירה במישור הראייתי, היא לא תצליח לעמוד בנטל להראות כי על פרסומים אלה חלה אחת החלופות (3) או (4) כטענתה. הדבר מצדיק סילוק העתירה על הסף.
133. העותרת לא הוכיחה את שווי הפעילות הנטענת, וגם מטעם זה דין העתירה סילוק על הסף או לגופה.
134. הסעד הנדרש חריג בקיצוניותו וכוללני, במידה השוללת את סמכותו של כבוד היו"ר לתת את הסעד.
135. הראינו כי אין שחר לטענת העותרת כי התקשורת בישראל "אובייקטיבית ומאוזנת" וכי ערוץ 14 הוא חריג לכך, במידה המצדיקה את הגבלת חופש הביטוי שלו. המציאות התקשורתית הפוכה מהמתואר.
136. העותרת כשלה ולא עמדה בנטל להביא תשתית ראייתית שתהווה בסיס משפטי לעילות המשפטיות של העתירה. במקום ראיות איכותיות ובעלות משקל כנדרש, הביאה העותרת שורה ארוכה של פרסומים שכל אחד מהם חסר ערך ראייתי רלוונטי לעילות העתירה, וזאת במטרה ברורה לייצר אצל הקורא "רושם מצטבר" שלילי.
137. לאור האמור, מתבקש כבוד יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לדחות את העתירה על הסף או לגופה, ולחייב את העותרת בהוצאות העתירה.
138. מצ"ב תצהיריהם של מנכ"ל ערוץ 14 **מר איתי וולמן**, ושל מנהל החדשות בערוץ 14 **מר יורם כהן** לתמיכה בתשובת ערוץ 14.

היום: י"א תשרי התשפ"ג, 6.10.2022

גיא בוסיה, עו"ד

שרית בר, עו"ד

דנינו יגאל, עו"ד

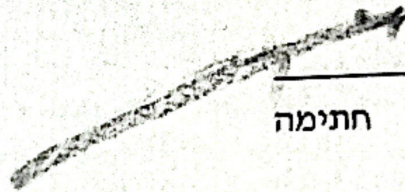
באי-כוח המשיבה 1

תצהיר

אני הח"מ איתי וולמן נושא ת.ז. 023837859 לאחר שהוזהרתי כדין כי עליי להצהיר אמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן מצהיר בזאת כלחלן:

1. שמי ופרטיי הינם כנ"ל.
2. אני מכהן בתפקיד מנכ"ל חברת ערוץ יהודי ישראלי בע"מ המפעילה את ערוץ 14 (להלן – הערוץ).
3. אני נותן תצהירי זה בתמיכה לתשובת הערוץ לעתירת מפלגת "יש עתיד בראשות יאיר לפיד" בפני יו"ר ועדת הבחירות המרכזית במב"כ 1/25.
4. אני מאשר כי העובדות המפורטות בתגובת הערוץ הן למיטב הבנתי וידיעתי האישית מתוקף תפקידי כמנכ"ל הערוץ, והטענות המשפטיות הן על פי ייעוץ משפטי שקיבלנו.

זה שמי זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

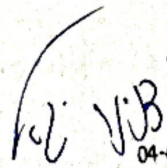

חתימה

6.10.2022

תאריך

אישור עו"ד

אני הח"מ עו"ד דנינו יגאל מאשר בזאת כי מר איתי וולמן המוכר לי אישית, לאחר שהוזהר על ידי כי עליו לומר אמת וכי אם לא יעשה כן הוא צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות הצהרתו אשר הוצגה לי במלואה וחתם עליה מולי בהתוועדות חזותית.

יגאל דנינו, עו"ד
רח' כורי 2, חיפה
מ.ר 29418
טל 04-8359146 פקס 04-6043539

חתימה

6.10.2022

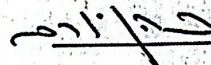
תאריך

תצהיר

אני הח"מ יורם כהן נושא ת.ז. 056807472 לאחר שהוזהרתי כדין כי עליי להצהיר אמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן מצהיר בזאת כלהלן:

1. שמי ופרטיי הינם כנייל.
2. אני מכהן בתפקיד מנהל מחלקת החדשות בחברת ערוץ יהודי ישראלי בע"מ המפעילה את ערוץ 14 (להלן – הערוץ).
3. אני נתן תצהירי זה בתמיכה לתשובת הערוץ לעתירת מפלגת "יש עתיד בראשות יאיר לפיד" בפני יו"ר ועדת הבחירות המרכזית במב"כ 1/25.
4. אני מאשר כי העובדות המפורטות בתגובת הערוץ הן למיטב הבנתי וידיעתי האישית מתוקף תפקידי כמנהל מחלקת החדשות בערוץ, והטענות המשפטיות הן על פי ייעוץ משפטי שקיבלנו.

זה שמי זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

חתימה

4.10.22
תאריך

אישור עו"ד

אני הח"מ עו"ד דנינו יגאל מאשר בזאת כי מר איתי וולמן המוכר לי אישית, לאחר שהוזהר על ידי כי עליו לומר אמת וכי לא יעשה כן הוא צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות הצהרתו אשר הוצגה לי במלואה וחתם עליה מולי בהתוועדות חגותית.

יגאל דנינו, עו"ד
רח' כורי 2, חיפה
מ.ר. 29418
טל' 04-8359146 פקס 04-6043539
חתימה

4.10.22
תאריך

תוכן עניינים

מס'	שם הנספח	עמ'
1	רשימה לחודשים אוגוסט-ספטמבר 2022 של אנשי "יש עתיד" שזמנו לראיונות בערוץ 14 וסירבו ורשימה של אישי ציבור ותקשורת שהתראיינו בערוץ	34
2	עמדת היועמ"ש במב"כ 1/22	42
3	מכתבו של מו"ל הארץ למנויים מאוגוסט 2022	57

נספח 1

רשימה לחודשים אוגוסט-ספטמבר
2022 של אנשי "יש עתיד" שזמנו
לראיונות בערוץ 14 וסירבו ורשימה
של אישי ציבור ותקשורת
שהתראיינו בערוץ

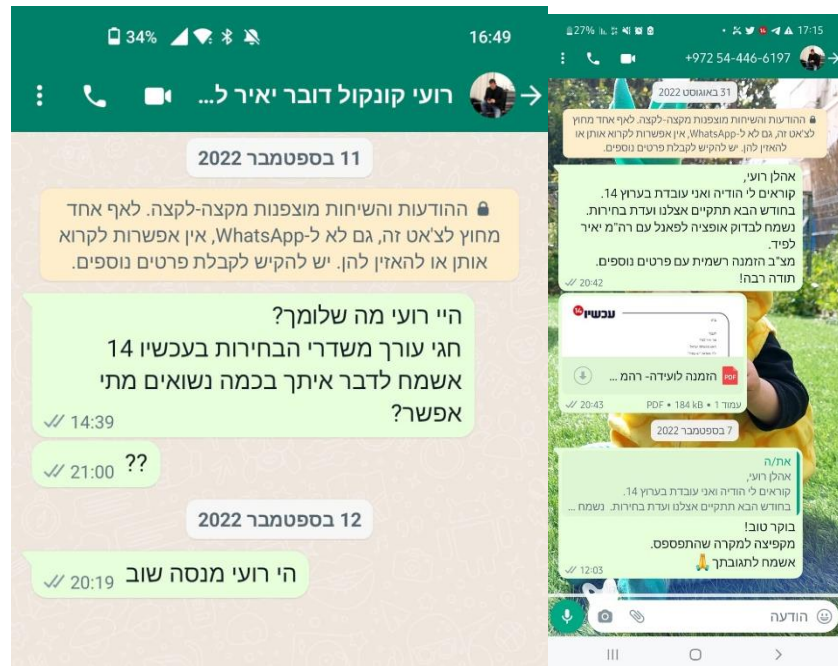
עמ' 34

ראיונות והזמנה לראיונות בערוץ 14

חברי יש עתיד שהוזמנו ולא הגיעו:

תאריך	שם ותואר	מפלגה	לתוכנית
11 בספטמבר	ראש הממשלה יאיר לפיד	יש עתיד	משדר הבחירות + ועידת הבחירות
3 ביולי	השרה אורנה ברביבאי	יש עתיד	ברדוגו וטל
20 בספטמבר	השר מאיר כהן	יש עתיד	ברדוגו וטל (אולי גם חשבון פתוח)
10 ביולי	מירב כהן	יש עתיד	ברדוגו וטל
29 ביוני	מיקי לוי	יש עתיד	ברדוגו וטל
18 יולי	מירב בן ארי	יש עתיד	ברדוגו וטל
8 בספטמבר	כל ח"כ שהוא	יש עתיד	ברדוגו וטל
	מירב בן ארי	יש עתיד	עכשיו כנסת
	ענבר בזק	יש עתיד	עכשיו כנסת
	רון כץ	יש עתיד	עכשיו כנסת
	נירה שפק	יש עתיד	עכשיו כנסת
8 באוגוסט	עדן רול	יש עתיד	שלוש עם יונתן
7 באוגוסט	נירה שפק	יש עתיד	שלוש עם יונתן

רה"מ יאיר לפיד:

השרה אורנה ברביבאי:

השר מאיר כהן:

ח"כ מירב כהן:

ח"כ מיקי לוי:

ח"כ מירב בן ארי:

כל ח"כ שהוא:

ח"כ נירה שפק:

אישים שהתראיינו בערוץ 14

תאריך	שם ותואר	מפלגה	לתוכנית
27 ביולי	רם בן ברק	יש עתיד	ברדוגו וטל
25 בספטמבר	שרת התחבורה ויו"ר המפלגה מירב מיכאלי	העבודה	ברדוגו וטל
3 לאוקטובר	שר התרבות והספורט חילי טרופר	המחנה הממלכתי	ברדוגו וטל
2 לאוקטובר	שרת הפנים איילת שקד	הבית היהודי	הדו"ח של אראל
11 באוגוסט, 28 באוגוסט	ח"כ מוסי רז	מרצ	ברדוגו וטל, שלוש עם יונתן, עכשיו כנסת, ישראל הבוקר, האולפן הפתוח
11 יוני	חיים לוינסון	עיתונאי	ריקלין
25 ליוני	גדעון לוי	עיתונאי	ריקלין
הוא מופיע כל הזמן כל החודשים האחרונים	איהב ג'אברין	פרשן לחברה הערבית	כל התכניות
28 לאוגוסט	עו"ד נאיף אבו סוויס חבר מועצת רמלה	תומך ברשימה המשותפת: https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-5659497,00.html	ריקלין
4 באוגוסט	ערן חרמוני מזכ"ל מפלגת העבודה	העבודה	ריקלין
8 ביוני	חכ"ל טלב א סנע	רע"ם-תע"ל	ריקלין
11 למאי	ח"כ אפרת רייטן	העבודה	עכשיו כנסת
27 ליולי	ח"כ עלי סאלחה	מרצ	עכשיו כנסת
8.9	אייבי בנימין	פעיל יש עתיד ומראשי מחאת בלפור	הדו"ח של אראל
4.8	יריב אופנהיימר	התמודד בפריימריז של מרצ	חמישי בחמש עם נוה דרומי
8.9	איתן כבל	ח"כ לשעבר ממפלגת העבודה היום תומך יש עתיד	הדו"ח של אראל, עכשיו כנסת
25 ביולי	בני גנץ שר הביטחון	המחנה הממלכתי	המהדורה המרכזית
שלושת החודשים האחרונים כמה פעמים	גיל ביילין	התמודד בפריימריז העבודה	עכשיו כנסת
21.9	אליס גולדמן	התמודדה בפריימריז העבודה	עכשיו כנסת
כל שלושת החודשים האחרונים	דינה דיין	התמודדה בפריימריז העבודה	עכשיו כנסת
8.9 היה כמה פעמים	גל קרפל	עיתונאי	עכשיו כנסת
כל החודשים	תמי מולד חיו	עיתונאית	עכשיו כנסת
18.8	דניאל בן סימון	חכ"ל העבודה	עכשיו כנסת

עכשיו כנסת	שר לשעבר ברשימת כחול לבן	יזהר שי	1.9
עכשיו כנסת	מנכ"ל רבנים לזכויות אדם	אבי דבוש	21.9
שלוש עם יונתן	יועמ"ש מפלגת העבודה	עמרי שגב	29.9
שלוש עם יונתן	חכ"ל מרצ	רן כהן	18.8
שלוש עם יונתן	יועמ"ש העבודה	עמרי שגב	29.9
שלוש עם יונתן	מתמודד בבית היהודי	אמיתי פורת	29.9
שלוש עם יונתן	חכ"ל העבודה	יולי תמיר	24.8
שלוש עם יונתן	עיתונאי	נדב העצני	14.8
שלוש עם יונתן	חכ"ל קדימה	רונית תירוש	17.8
שלוש עם יונתן	חכ"ל התנועה	קסניה סבטלובה	24.7

נספח 2

עמדת היועמ"ש במב"כ 1/22

עמ' 42

מב"כ 1/22
קבוע: 5.8.19

בפני יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-22

דרכנו – יוצאים לפעולה (חל"צ)
באמצעות עו"ד גלעד שר ואח'
מדרך מנחם בגין 132 ת"א
טל: 03-6015000 ; פקס: 03-6015001

ה מ ב ק ש ת

נ ג ד

1. **מפלגת הליכוד**
על-ידי ב"כ, עו"ד מיכאל דבורין
מרח' בן יהודה 34 ירושלים
טל: 077-8150041 ; פקס: 02-6738931

2. **רשימת כחול-לבן לכנסת**
על-ידי עו"ד ערן מרינברג ואח'
בית עוז, אבא הלל 14, רמת גן 5250607
טל: 03-6135559 ; פקס: 03-6135558

3. **היועץ המשפטי לממשלה**
באמצעות פרקליטות המדינה,
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים
טל: 02-6466194 ; פקס: 02-6467011

4. **מבקר המדינה**
באמצעות עו"ד ד"ר יצחק בקר
רח' מבקר המדינה 2, ירושלים
טל: 02-6665004 ; 02-6529315

ה מ ש י ב י ם

תגובת היועץ המשפטי לממשלה

1. בהתאם להחלטת יו"ר ועדת הבחירות, כב' המשנה לנשיאה ח' מלצר, ולקראת הדיון הקבוע ליום 5.8.19, מתכבד המשיב 3 להגיש תגובתו לעתירה.
2. עניינה של העתירה, בבקשת המבקשת – בהתאם למתווה דיוני שעליו הוסכם בבג"ץ 4897/19 – למתן הכרעה מוקדמת באשר לפעילותה המתוכננת עד למועד הבחירות לכנסת ה-22, וזאת בראי סעיף 10ג(יז) לחוק מימון מפלגות, תשל"ג-1973 (להלן: **החוק**).

המסגרת הנורמטיבית

3. סעיף 10ג(א) לחוק מימון מפלגות, שנוסף במסגרת תיקון מס' 35 לחוק מיום 28.3.17 (להלן: **תיקון 35**), מורה כי "לא יבצע אדם או חבר בני אדם, בין שהוא מאוגד ובין שאינו מאוגד, **פעילות בחירות** בשווי כולל, בכסף או בשווה כסף, העולה על 101,700 שקלים חדשים, ולא יגייס תרומות למטרה זו בשווי כולל כאמור, אלא לאחר שנרשם אצל מבקר המדינה, כפי שיקבע המבקר, כגוף פעיל בבחירות שמטרתו ביצוע פעילות בחירות".

[ההדגשה הוספה – הח"מ]. בהמשך קובע החוק מגבלות נוספות לגבי פעילות כספית, איסוף תרומות ודרישות נוספות, שבנסיבות העניין אין צורך להרחיב לגביהן.

4. "פעילות בחירות" מוגדרת – בעקבות תיקון 35 – בסעיף 1 לחוק, כדלקמן:

"[...] 'פעילות בחירות' – אחת או יותר מהפעילויות המנויות להלן שבוצעה שלא בידי מפלגה או גוף הקשור לסיעה:

(1) יצירת מאגר מידע ובו פרטים מזהים של בוחרים בבחירות לכנסת לצד מידע בדבר כוונות ההצבעה שלהם בבחירות, לשם ביצוע הפעילויות האמורות בפסקאות (2) עד (4) שלהלן, ושלא לשם מכירתו למפלגה;

(2) הסעת בוחרים ביום הבחירות לכנסת, שלא לפי חוק ושלא בתמורה מלאה, לשם הבטחת הצבעתם בשל כוונות ההצבעה שלהם בבחירות;

(3) פנייה ישירה בתקופת הבחירות לבוחרים בעלי עמדות פוליטיות מסוימות שמטרתה להשפיע עליהם להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת;

(4) תעמולה באמצעות מודעות פרסום, שמטרתה להשפיע על בוחרים להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת".

5. בהתאם להוראות החוק, מבקר המדינה מוסמך לתת הוראות ולבצע ביקורת על פעילות גופים פעילים בבחירות, וכן להטיל סנקציות על הפרות של הוראות החוק (ראו למשל סעיפים 10ג(טו) לחוק).

6. לצד זאת, סעיף 10ג(יז) לחוק מסמיך את יו"ר ועדת הבחירות לתת צו מניעה המונע הפרת הוראה מהוראות סעיף זה או הנחיות מבקרה המדינה לפיו:

"יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לבקשת מפלגה המיוצגת בכנסת או מפלגה שהגישה רשימת מועמדים בבחירות לכנסת הבאה, ולאחר שנתן לנוגע בדבר הזדמנות להביא את טענותיו לפניו, לתת צו המונע הפרת הוראה מהוראות סעיף זה או מהנחיות שנתן מבקר המדינה לפיו; על דיון בעתירה לצו ועל צו לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיפים 17 ו-17ה(ה) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959, וסדרי הדין שנקבעו לפי סעיף 17ה(א) לחוק האמור, והכול בשינויים המחויבים".

רקע והליכים קודמים

7. במסגרת מב"כ 1/21 הליכוד נ' דרכנו, המשיבה 2 עתרה לקבלת צו מניעה בהתאם לסעיף 10ג(יז) לחוק מימון מפלגות, נגד פעילות העותרת, בטענה כי היא מקיימת פעילות בחירות כאמור בהיקף ניכר מבלי שנרשמה כגוף פעיל בבחירות. העותרת ויתר המשיבים הגישו תגובותיהם, ויו"ר ועדת הבחירות לכנסת ה-21 קיים דיון שבמסגרתו נחקרו עדים על תצהיריהם.

8. יוער, כי במסגרת תגובתו, חיווה היועץ המשפטי לממשלה את דעתו כי לצורך מתן צו מניעה (להבדיל מבדיקה בדיעבד) הרף הראייתי צריך להיות מחמיר יותר מאשר בבחינה בדיעבד. לגוף הדברים, ציין היועץ המשפטי לממשלה כי המידע העובדתי ביחס לפעילות המבקשת אינו מצוי בידיעתו, אבל ציין כי על בסיס התשתית שפרשו הצדדים, ספק אם הונחה עילה להושטת צו מניעה בנסיבות העניין.

9. לאחר הדיון ניתנה החלטת יו"ר ועדת הבחירות, שבה נקבע כי דין העתירה להתקבל בחלקה. יו"ר ועדת הבחירות קבע כדלקמן:

"מחומר הראיות שהוצג לי ומהחקירות שנוהלו בפניי, עלה כי פעילותה של דרכנו נועדה להביא להחלפת הממשלה בישראל, על ידי הקמת ותיחזוק מאגר מידע של תומכים במטרותיה של דרכנו (שאף נרשם ברשם מאגרי המידע לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, ואישור על קיומו ורישומו כך הומצא לי בדיון על ידי נציגת הרשם), פנייה לבוחרים, במישרין ובאמצעות מודעות פרסום (שעותקים מהן צורפו לעתירה) והכל למטרת החלפת הממשלה הקיימת בבחירות, שכן עמדתה של דרכנו היא שפעילות ממשלה בהרכבה הנוכחי או בהרכב קרוב, שעשוי להיווצר כתוצאה מהבחירות, היא "לא דרכנו", כפי שהעידה מנכ"לית דרכנו.

בנסיבות אלה, התרשמתי מחומר הראיות שהונחה בפניי ומחקירות המצהירים, היא שדרכנו מבצעת פעילות בחירות כהגדרתה בחוק המימון, בהיקפים כספיים ניכרים.

נוכח כך, אין מנוס מליתן צו מניעה מתוקף סעיף 10ג(ז) לחוק המימון, הקובע כי דרכנו לא תוכל לבצע "פעילות בחירות", עד שתירשם אצל כב' מבקר המדינה ותפעל לפי הנחיותיו".

לצד זאת נקבע, כי לנוכח השיהוי שבו הוגשה העתירה, אין לזקוף לחובתה של העותרת את הפעילות שבוצעה עד כה, ויש לראותה כאילו היא תיכנס למדרגה העליונה שבסעיף 10ג(ג) לחוק המימון החל מתאריך 7.4.19 שעה 17:00.

10. העותרת בחרה שלא לעתור "בזמן אמת" נגד החלטת יו"ר ועדת הבחירות, ופרסמה בעמוד הפייסבוק שלה כי היא מפסיקה את פעילותה עד לאחר הבחירות.

11. ביום 30.5.19 החליטה הכנסת ה-21 על פיזור ועל הקדמת הבחירות לכנסת ה-22 ליום 17.9.19.

12. ביום 30.6.19 התקבלה בוועדת הבחירות בקשת העותרת להרחיב את הנימוקים למתן ההחלטה. ביום 9.7.19 דחה יו"ר ועדת הבחירות את הבקשה.

13. בעקבות עתירה שהגישה העותרת לבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק (בג"ץ 4897/19), הוגשה מטעם הצדדים בקשה מוסכמת להסכמה דיונית כדלקמן:

(א) העותרת תגיש בהקדם בקשה להכרעה מוקדמת לכב' יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-22, בדבר תחולת סעיף 10ג לחוק מימון מפלגות בעניינה, בהתייחס למערכת הבחירות הנוכחית. במסגרת זאת, תפרט העותרת את התשתית העובדתית העדכנית המתייחסת למערכת הבחירות הנוכחית, וכן תגיש התייחסות נתמכת בתצהירים לאופי פעילותה המתוכנן בפרק הזמן שנותר עד הבחירות.

(ב) הכרעה בבקשה זו תינתן מוקדם ככל האפשר לאחר בירורה, ואם יחליט יו"ר ועדת הבחירות לקיים דיון במעמד הצדדים בבקשה זו, יתקיים הדיון במועד קרוב, בהתאם לסדרי הדיונים ויומנו של כב' יו"ר ועדת הבחירות.

(ג) יתר המשיבים להליך זה יוכלו להגיש התייחסות עדכנית מטעמם לבקשת העותרת, ככל שיראו זאת לנכון, במועדים שיקבע כב' יושב ראש ועדת הבחירות, ובהתאם להוראות הבחירות (דרכי תעמולה) (סדרי הדין בבקשות ועררים), התשע"ה-2015 (להלן: **הוראות סדרי הדין**) החלים על הליכים כגון דא בהתאם לסיפא לסעיף 10ג(יז) לחוק מימון מפלגות. אין באמור בכדי לגרוע מסמכויות אחרות של יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לפי חוק מימון מפלגות או הוראות סדרי הדין.

(ד) החלטה עדכנית שתתייחס באופן קונקרטי למערכת הבחירות לכנסת ה-22 תינתן כאמור, בסמוך ככל האפשר להגשת הבקשה, ובמידה שיתקיים דיון, בסמוך לאחר הדיון.

(ה) טענות כל הצדדים יהיו שמורות להם, ככל שמי מהם יחליט בהמשך להעמיד את ההחלטות לביקורת שיפוטית.

14. מכאן הבקשה הנוכחית, שבגדרה פירטה המבקשת פעילותה המתוכננת, וביקשה לקבוע כי היא אינה "גוף פעיל בבחירות", לעניין סמכות יושב-ראש ועדת הבחירות ליתן צו מניעה לפי סעיף 10ג לחוק מימון מפלגות.

עמדת היועץ המשפטי לממשלה

15. לאחר בחינת פעילותה המתוכננת של המבקשת כפי שפורטה בתגובה שנתמכה בתצהיר, ועל רקע הוראת סעיף 1 לחוק מימון מפלגות ולהגדרת "פעילות בחירות", סבור היועץ המשפטי לממשלה כי בהתאם לדין הקיים, העותרת אינה "גוף פעיל בבחירות".

16. השאלה הנשאלת היא האם פעילות העותרת עולה כדי "פעילות בחירות" בהתאם להגדרה שהובאה לעיל.

17. נזכיר, כי חלופה (2) בהגדרה של 'פעילות בחירות' מתייחסת ל'הסעת בוחרים ביום הבחירות לכנסת, שלא לפי חוק ושלא בתמורה מלאה, לשם הבטחת הצבעתם בשל כוונות ההצבעה שלהם בבחירות". בבקשה דנן המבקשת אינה מתייחסת באופן קונקרטי לביצוע פעולות של הסעת בוחרים, אלא רק לפעילות של הנעת בוחרים ללא התייחסות לכוונות הצבעה (ויוער כי בתגובה למב"כ 1/21, היא ציינה במפורש כי "אין ולא הייתה מעולם כל כוונה לעסוק בהסעה כלשהי של בוחרים ביום הבחירות, והיא לא תעשה כן" (ס' 17 לתגובה)). ככל שזה עודנו המצב – ממילא לא מתעוררת בנדון שאלת-המשנה של כוונות הצבעה.

18. השאלה העיקרית המתעוררת בנדון היא ביחס לחלופה (3) בהגדרה של 'פעילות בחירות' המתייחסת ל'פנייה ישירה בתקופת הבחירות לבוחרים בעלי עמדות פוליטיות מסוימות שמטרתה להשפיע עליהם להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת', ולחלופה (4) המתייחסת ל'תעמולה באמצעות מודעות פרסום, שמטרתה להשפיע על בוחרים להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת'. חלופה (1) המתייחסת למאגר מידע, כרוכה אף היא בפעילויות הקבועות ביתר החלופות.

19. גם אם נקבל כי חלק מפעילותה המתוכננת של המבקשת היא כזאת שניתן לראותה כ'תעמולה ... שמטרתה להשפיע על בוחרים', הרי שעדיין נותרת השאלה אם מתקיימת הסיפא – "להצביע בעד [...] או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת".

הנה כי כן, דומה כי השאלה הטעונה הכרעה כעת היא פרשנות גדרי התיבה "רשימת מועמדים מסוימת", כלשון החוק, ובחינת פעילותה המתוכננת של המבקשת על רקע פרשנות זו. להלן תובא עמדת היועץ המשפטי לממשלה ביחס לשאלה פרשנית זו.

20. מלאכת הפרשנות פותחת בלשון החוק. פרשנות אפשרית היא רק זאת אשר נכללת ב'מתחם האפשרויות הלשוניות', משמע כאלה שמילות החוק יכולות לשאת מן הבחינה הלשונית. פרשנות הנעדרת כל עיגון לשוני אינה יכולה להתקיים, שהרי "גבול הפרשנות הוא גבול הלשון". מבין האפשרויות השונות שבמתחם, יש לקבוע מהי האפשרות המגשימה באופן מיטבי את תכלית החקיקה, על ההיבט הסובייקטיבי והאובייקטיבי שלה, וליתר השיקולים הצריכים לעניין. אפשרות זו היא משמעותה המשפטית של הוראת החוק (בג"ץ 6824/07 מנאע נ' רשות המסים, פ"ד סד(2) 479, וההפניות שם (2010)).

21. לשון החוק קובעת כי "פעילות בחירות" היא פעילות של פנייה ישירה לבוחרים מסוימים או תעמולה כללית אשר מטרתה להשפיע על בוחרים "להצביע בעד [...] או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת". על פני הדברים, התיבה "רשימת מועמדים מסוימת" מלמדת כי פנייה ישירה לבוחרים מסוימים או תעמולה כללית, שאינה נושאת אופי קונקרטי בעד או נגד רשימה מסוימת, לא תיכלל בגדרי הסעיפים הללו.

22. מסקנה זו נתמכת גם בתכלית הסובייקטיבית של המחוקק, כעולה מהפרוטוקולים של ועדות הכנסת ביחס להליכי החקיקה של תיקון 35.

23. מקורו של תיקון מס' 35, וההגדרות שנקבעו במסגרתו ביחס ל"גוף פעיל בבחירות", הוא בהצעת חוק פרטית שהונחה על שולחן הכנסת ביום 14.3.16 (הצעת חוק מימון מפלגות (תיקון – הגדרת גוף פעיל בבחירות), התשע"ו–2016 (פ/2785/20)). במסגרת הצעת החוק, הוצע כי "פעילות בבחירות", בהקשר של הסדרת גוף פעיל בבחירות, תהיה אחת מאלה:

- (1) נערך לנהל או מנהל בפועל "סקר מזהה", משאל או בדיקה בדבר כוונות ההצבעה לצורך רישום של כוונות הצבעה של בוחרים מסוימים בבחירות לכנסת (להלן – סקר מזהה), לרבות באמצעות פקידת בתי מגורים או מקומות עבודה, משאלים טלפוניים, משאלי רחוב ושאלונים המופצים ברשת האינטרנט.
- (2) מציע או נערך להציע שירותי הסעה לציבור מזהה לקלפיות, לרבות באמצעות מתנדבים לצורך הצבעה בבחירות הכלליות לכנסת.
- (3) פונה או נערך לפנייה יזומה לבוחרים למפלגה או מפלגות מסוימות, בכוונה להניעם להצבעה בבחירות לכנסת לרבות באמצעות שליחת מסרונים ודואר אלקטרוני.
- (4) נערך לפרסם או מפרסם פרסומים שיטתיים בשלטים, בטלביזיה, ברדיו, באינטרנט או בכל דרך אחרת במטרה לעודד בוחרים לבחור ברשימת מועמדים בבחירות לכנסת או להימנע מלבחור ברשימת מועמדים בבחירות לכנסת.

24. לאחר קריאה טרומית, הועברה הצעת החוק לטיפול ועדת משותפת של ועדת הכנסת וועדת החוקה, חוק ומשפט (להלן: **הוועדה המשותפת**). בוועדה המשותפת התקיימו מספר ישיבות בהכנה לקריאה ראשונה.

25. בהקשר הרלוונטי לענייננו, בוצע שינוי מהותי בנוסח המוצע – הדגשה כי הפעילות שהתיקון נועד להסדיר היא רק פעילות בעד או נגד רשימה **מסוימת**, כאשר הובהר כי פעילות בעד או נגד דרך מסוימת, או אף בעד או נגד גוש מפלגות – לא תיכלל בהגדרה זו.

26. כך, כבר בדיון הראשון שהתקיים ביום 20.6.16, ציין יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט, חה"כ סלומיאנסקי, כדלקמן:

"היו"ר ניסן סלומיאנסקי:

לכן אני אומר שהנושא הזה מבחינתי הוא לא נושא פשוט והוא הולך על קו מאוד עדין ואנחנו צריכים להיות מאוד חכמים כאן, שאנחנו נוציא חוק שמצד אחד באמת נחסום את כל מה שאני חושב שכל אחד מאיתנו מרגיש ורוצה, שלא תהיה התערבות בוטה

של אנשי ממון בסכומים גדולים שלנו אסור לעשות ופה הוא יישפך, אנחנו לא רוצים את זה, אבל מצד שני שלא יהיה מצב שבגלל זה אנחנו חוסמים כל פעילות של ציבור שרוצה לפעול וזו דמוקרטיה וצריכים את זה כאן. לכן נשים לב. זה דבר אחד.

הי"ר יואב קיש:

חד משמעית.

הי"ר ניסן סלומינסקי:

דבר שני שנשים לב, שנדבר רק כשמדובר על מפלגה ועל איש ולא לחסום דרך זה, ואני מקווה שזה הנוסח הנכון, רעיונות. נניח יש מישהו שיש לו רעיון, נניח הוא בעד שתי מדינות לשני עמים, הוא מדבר על זה ונלחם על זה, זה לא נושא שנכנס לפה, כי הוא לא בא לדבר על מפלגה מסוימת, לצערי אפילו ראש הממשלה מדבר על זה. אסור שהחוק הזה יחסום פעילויות שאנשים רוצים לפעול למען רעיונות מסוימים, אלא רק אם מדובר על מפלגה מסוימת או על אנשים מסוימים במפלגה, שזו התערבות במערכת בחירות, שזה אנחנו רוצים לחסום. [ההדגשה הוספה]"

עניין זה שב וחודד בישיבות נוספות שקיימה הוועדה המשותפת:

הי"ר יואב קיש:

אסביר לך. כי ב-3 יש הבדל בין פנייה ישירה, שהיא תוכנית על רעיון מסוים, שפה אתה אומר: יש גוף שרוצה לשכנע אנשים – וזה לא רק מפלגה אחת; זה יכול להיות גוש; להחליף את השלטון, כפי שאמרו. את זה אמרנו שלא נמנע. היתה החלטה פה בוועדה. יכול להיות שאחרי שהחוק ייכנס לתוקף, ובבחירות הבאות יבואו פה אנשים אחרים, ונגיד: הגיע הזמן למנוע את זה – יכול להיות. אבל כצעד ראשון למנוע את המהלכים האלה, לקחנו החלטה ואמרנו שקמפיינים ציבוריים כאלה, גם אם הם יקרים, לא נמנע אותם אלא אם זה מובהק בעד או נגד מפלגה מסוימת. וזו היתה החלטה ששחררה לדעתי הרבה מאוד לחץ ברמה של הנושא של הפגיעה בחופש הדמוקרטיה. אתה יכול להתווכח על זה, וזה לגיטימי. אני חשבת כמוך, והחלטתי לשנות את זה."

[עמ' 23 בפרוטוקול הישיבה שהתקיימה ביום 2.1.17; ההדגשה הוספה – הח"מ; פרוטוקול הדיון זמין לצפייה באתר הכנסת: https://fs.knesset.gov.il/20/Committees/20_ptv_366085.do]

"רויטל סויד (המחנה הציוני):

בוא נניח שבאה קבוצה שלא אכפת לה בעד מי יצביעו, העיקר שזה לא יהיה למפלגות שמאל או העיקר שזה לא יהיה למפלגות ימין, מה אתה עושה?

ארבל אסטרון:

זה צריך להיות מפלגה מסוימת. הנוסח אומר: מפלגה מסוימת.

רויטל סויד (המחנה הציוני):

לא. הנוסח מדבר ככה: "או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת". רשימת מועמדים מסוימת בהבנה שלי זה גם כשאני אומרת: כל מפלגות הימין או כל מפלגות השמאל.

ארבל אסטרון:

לא.

רויטל סויד (המחנה הציוני):

לא מדובר פה על רשימה מסוימת.

הי"ר יואב קיש:

רויטל, אני יכול לענות?

רויטל סויד (המחנה הציוני):

רשימת מועמדים מסוימת. לא, סליחה.

הי"ר יואב קיש:

אענה לך אחר כך, בסדר.

רויטל סויד (המחנה הציוני):

ולכן, יש פה בעיה גדולה מאוד, ואתה לא מאפשר לגוש, לעמותה לפעול למען תפיסת עולם מסוימת, למען גוש מסוים.

הי"ר יואב קיש:

אני כן מאפשר.

רויטל סויד (המחנה הציוני):

אז אם אתה רוצה לאפשר אז צריך לחדד את הנקודה הזאת.

הי"ר יואב קיש:

אז נחדד. אני רוצה להגיד ככה, אז אענה לך. טוב, אחרי זה אני.

[...]

הי"ר יואב קיש:

תודה. אמרתי שלא אפריע לך, אבל אני רוצה לענות למה שאמרת בצורה ברורה. ראשית, צמצמנו מאוד את החוק. ואני חוזר על מה שארבל אמרה בעקבות ההערות שעלו פה, החוק יאפשר למי שרוצה לקרוא לגוש כזה או אחר, אין בעיה, לא יכנס לפעילות הזו, הגדרנו את זה. ואם זה לא מוגדר מספיק ברור נזקק את זה. רק קריאה להצביע בעד מפלגה מסוימת או נגד מפלגה מסוימת אסור בחוק. זאת אומרת, לא אסור.

ארבל אסטרון:

לא אסור.

הי"ר יואב קיש:

מותר תחת חוק, תחת גוף פעיל בבחירות.

ניסן סלומינסקי (הבית היהודי):

לאדם גם.

הי"ר יואב קיש:

ברור. ברגע שזה אדם זו זהות של מפלגה, לצורך העניין.

רויטל סויד (המחנה הציוני):

ממש לא. אדם זה לא זהות של מפלגה.

הי"ר יואב קיש:

אם אומרים: לא בנט, הכוונה היא לא הבית היהודי. אם אומרים: לא ביבי, הכוונה היא לא הליכוד.

רויטל סויד (המחנה הציוני):

ממש לא.

הי"ר יואב קיש:

ואם אומרים: לא יאיר, אז הכוונה היא לא יש עתיד. אסביר את זה עוד פעם.

מיכל רוזין (מרצ):

אלה שלוש הדוגמאות.

ענת ברקו (הליכוד):

ואם אומרים: לא בוז'י?

הי"ר יואב קיש:

אם אומרים: לא בוז'י, אני לא יודע, כי זה היה שניים ביחד. אבל אני רוצה עוד פעם להסביר.

יואל חסון (המחנה הציוני):

טובים השניים מהאחד.

הי"ר יואב קיש:

אני מסכים אתך. הלכנו לכמה וכמה צמצומים כדי לא לפגוע בחופש הדעה. חופש הדעה מאוד לגיטימי והחוק הזה שומר עליו. על מה שנקרא חופש המאה, בו אנחנו שמים סייגים, כי אני לא רוצה שבעל הון ישפיע על הבחירות בצורה דומיננטית בתקופת בחירות. דרך אגב, הוא יכול לעשות את זה, אבל במגבלות הקיימות.

אם דיברת על הסעות, אז מפלגות ימשיכו לעשות הסעות, זה תפקידן, הן לא מוגבלות, החוק הזה לא מוסיף עליהן סייגים. ואם

את מדברת על גוש או לא גוש, אני אומר לך כבר עכשיו, נעשה נוסח שיאפשר קריאה להצביע לגוש שמאל או לגוש ימין.

רויטל סויד (המחנה הציוני):

אתה מונע התארגנויות של אזרחים. אתה מונע התארגנות אזרחית. אתה מגלגל הכול על המפלגות.

הי"ר יואב קיש:

אני חושב שהלכנו מאוד - - -

רויטל סויד (המחנה הציוני):

אתה מונע התארגנות אזרחית להבעת עמדה ודעה.

[...]

[עמ' 26-30 בפרוטוקול הישיבה שהתקיימה ביום 15.11.16; ההדגשות הוספו – הח"מ; פרוטוקול הדיון זמין לצפייה באתר הכנסת:

https://fs.knesset.gov.il/20/Committees/20_ptv_362441.do

[c]

27. יובהר כי מפרוטוקולי הישיבות, עולה כי האפשרות של תעמולה פוליטית שמבטאת עמדה ברורה המזוהה עם גוש פוליטי מסוים, ואף עם **מספר מפלגות קונקרטיות** – עמדה לנגד עיני המחוקק בשעה שנקט בלשון "מפלגה מסוימת". הבחירה שבחר המחוקק בניסוח התיקון, היא שלא די בכך כדי להיכנס בהגדרת "פעילות בחירות" – אלא נדרשת תמיכה או התנגדות למפלגה מסוימת – מפלגה ספציפית מזוהה, היא ולא אחרת. כך נאמר:

"הי"ר יואב קיש:

עלתה פה שאלה שמישהו אומר: תצביעו למפלגות שיש בהן נשים. נכון, זאת שאלה.

מיכל רוזין (מרצ):

עומדת בראשה אישה.

הי"ר יואב קיש:

יש מפלגה - - -

ארבל אסטרון:

אם יש מפלגה אחת כזאת.

הי"ר יואב קיש:

יש מפלגה - - -

מיכל רוזין (מרצ):

יש שתיים.

הי"ר יואב קיש:

שאין בהן נשים, ולכן זה כן נופל, לתפיסתי.

מיכל רוזין (מרצ):

זה כן נופל לתפיסתו, אבל יש - - -

תמר זנדברג (מרצ):

יש יותר ממפלגה אחת שאין בהן נשים.

[...]

ארבל אסטרן:

אם יש רק אחת שיש בה נשים או שאין בה נשים זה יחול, אבל אם יש כמה מפלגות כאלה - - -

הי"ר יואב קיש:

הנה, יש מפלגה אחת שיש בה או אין בה נשים, אז זה נופל להגדרה.

[...]

תמר זנדברג (מרצ):

אבל, סליחה, אם יש יותר ממפלגה אחת שאין בהן אף אישה.

ארבל אסטרן:

אז החוק לא יחול.

יואל חסון (המחנה הציוני):

החוק פשוט - - -

הי"ר יואב קיש:

אז החוק לא יחול. אני אומר לכם שבשביל להימנע - - -

[עמ' 48-46 בפרוטוקול הישיבה שהתקיימה ביום 15.11.16; ההדגשות הוספו – הח"מ; פרוטוקול הדיון זמין לצפייה באתר הכנסת:

https://fs.knesset.gov.il/20/Committees/20_ptv_362441.do

[c

28. לאמור: המחוקק אף ראה לנגד עיניו קריאה שעוסקת במפלגות מסוימות, יותר מאחת, שאינה נופלת בגדר "פעילות בחירות", כל עוד לא מדובר במפלגה ספציפית ומזוהה (גם במשתמע, ובלי להזכיר את שם המפלגה – ובלבד שמדובר במפלגה אחת מסוימת).

29. בשים לב לכך שמדובר בחקיקה חדשה יחסית, אשר במסגרת הליכי החקיקה ניתנה הדעת לנושא זה במפורש, אין להרחיב את הפרשנות מעבר לכך. ודוק: הגישה שלפיה מן הראוי להחיל את הרגולציה גם לגבי גופים אשר עוסקים בפעילות שאינה כרוכה בקריאה קונקרטיה להצביע בעד פלוני או נגד אלמוני, עלתה בדיוני הוועדה, אלא שבעולה מן הדברים שצוטטו ומלשון החוק, זו לא הגישה שאומצה בסופו של יום.

30. מסקנה זו מתחזקת אף לאור תכלית החוק כפי שהיא הוצגה על ידי נציג משרד המשפטים בדיון הוועדה המשותפת, עו"ד איל זנדברג, והיא למנוע את האפשרות לעקוף את המנגנון הקבוע בחוק מימון מפלגות:

"בצד אחד של המנעד יש את היוזמה הוולונטרית, האמיתית, של אנשים, באמת רואים מה הולך לקרות לנו, חודש לקראת בחירות, אנחנו רוצים להשפיע ולהרים קול וזו פעילות שאני חושב שהכנסת והמחוקק לא ירצה לטפל בה, הוא רוצה לאפשר אותה... מהצד השני במנעד יש את אותם, נקרא להם מתכנני מס, כלומר מי שמכיר את החוק לפרטיו ומנסה ללכת על הגבול הדק של מה שבעצם היה לרגע אסור והוא רוצה להעביר כסף למפלגה מבלי שזה ייספר על ידי המנגנון של מבקר המדינה."

[עמ' 17 בפרוטוקול הישיבה שהתקיימה ביום 20.9.16; ההדגשות הוספו – הח"מ; פרוטוקול הדיון זמין לצפייה באתר הכנסת: https://fs.knesset.gov.il/20/Committees/20_ptv_350531.do]
[c]

30. שיקול פרשני נוסף, התומך במסקנה זו, הוא העובדה שמדובר במגבלה על חופש הביטוי הפוליטי של מעגל חיצוני בתחום הפעילות הפוליטית (ולא של המפלגות עצמן אשר עליהן חלה רגולציה מחמירה), ומשכך, נדרשת הסמכה מפורשת וברורה לצורך הטלת מגבלות.

31. נבהיר: ההסדרה בחוק מימון מפלגות מתייחסת בעקבות תיקון 35 לשלושה מעגלים שונים: בלב הרגולציה, נמצאות הסיעות עצמן, אשר בהקשר אליהן נקבעו הכללים המחמירים ביותר. במעגל השני, נמצא "גוף הקשור לסיעה" – חבר בני אדם אשר יש הצדקה לראותו כזרוע של הסיעה, בשל איפיונים שונים (מטרותיו, פעולותיו, זהות בעליו, מנהליו וחבריו, ייעוד רווחיו והמקורות לכיסוי הפסדיו). המעגל השלישי, הוא זה אשר אליו התייחס תיקון מס' 32 לחוק, הוא "גוף פעיל בבחירות". מדובר בגוף שאינו קשור במישרין לסיעה, ולכן אינו נתפס ברגולציה המחמירה המתייחסת לסיעות ולגופים

הקשורים אליהן, אשר מבצע "פעילות בחירות" כהגדרתה בחוק. במעגלים החיצוניים אף יותר, שאינם כפופים לרגולציה לפי חוק מימון מפלגות, נמצאות פעילויות עצמאיות בהיקפים כספיים פחותים.

32. הנה כי כן, לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, לשונו של החוק והדברים המפורשים שנאמרו לעניין זה במסגרת הליכי החקיקה, מלמדים כי הרגולציה לגבי "גוף פעיל בבחירות" חלה רק לגבי פנייה ישירה או תעמולה בעד רשימה מסוימת או נגדה, ואינה חלה – וזאת בכוונת מכוון – ביחס לפעילות כאמור שהיא בעד גוש מפלגות או נגדו.

33. למען שלמות התמונה, יצוין כי שונים הם הדברים ביחס לחלופה בחוק שעוסקת בהסעות. בעניין זה, נקבע בחוק כי כדי שהסעת בוחרים תכנס בגדרי "פעילות בחירות", לא נדרש שתהיה בזיקה ל"מפלגה מסוימת". ההגדרה בחוק היא, כאמור לעיל, "הסעת בוחרים ביום הבחירות לכנסת... לשם הבטחת הצבעתם בשל כוונות ההצבעה שלהם בבחירות" [ההדגשה הוספה – הח"מ]. ניתן לראות כי מדובר בהגדרה רחבה יותר, וגם הגדרה זו עוצבה לאחר מחשבה של המחוקק, ובכוונת מכוון [ראו עמ' 13-14 לפרוטוקול הישיבה שהתקיימה ביום 2.1.17; פרוטוקול הדיון זמין לצפייה באתר הכנסת, בכתובת: https://fs.knesset.gov.il//20/Committees/20_ptv_366085.doc; עמ' 4-6 בפרוטוקול הישיבה שהתקיימה ביום 1.3.17; פרוטוקול הדיון זמין לצפייה באתר הכנסת, בכתובת: https://fs.knesset.gov.il//20/Committees/20_ptv_382237.doc]. נושא הסעת הבוחרים לא הוצג כאחד מן הנושאים שבהם מתכוונת המבקשת לעסוק, ולכן לא נרחיב מעבר לכך.

מנ הכלל אל הפרט

34. כפי שפורט גם בתגובה לבקשה במב"כ 21/1, התשתית העובדתית אינה בידיעת היועץ המשפטי לממשלה, ולכן נישען על האמור ביחס לפעילות המתוכננת כפי שפורטה במסגרת בקשת המבקשת, הנתמכת בתצהיר מטעמה.

35. במסגרת הבקשה מצהירה דרכנו שהיא רואה לעצמה שני תפקידים מרכזיים במערכת הבחירות הקרובה: "לעודד השתתפות אזרחית ביום הבחירות לכנסת, ובפרט חיזוק ההשתתפות האזרחית של "הרוב הדומם", הבלתי מאורגן... ליטול חלק בשיח הציבורי ובכל זה להביע עמדות, דעות, השקפות, רעיונות אשר יבליטו את הערכים הדמוקרטיים בנושאים על סדר היום הציבורי, ובעיקר לעודד את הציבור לדרוש מהמועמדים – לכל רוחב הקשת הפוליטית – להדגים אחריותיות ומחויבות לטובת כלל האזרחים והאינטרס הציבורי הרחב, להבדיל מאינטרסים צרים".

במסגרת זאת, מצהירה המבקשת שהפעילות שתבקש לקיים עתידה להתבצע בשני מסלולים: "האחד – שיתמקד בעידוד הצבעה ביום הבחירות לכנסת; והשני – שיתמקד

בנושאים המצויים במרכז סדר היום האזרחי והדמוקרטי, לרבות תגובות והתייחסות לאקטואליה, תוך הדגשת חשיבותם של המתונות, שיתוף הפעולה והגעה להסכמה רחבה".

בתוך המסלול הראשון המתואר, מצהירה המבקשת "שהיא עושה ניסיון לאתר, על בסיס הנתונים הרשמיים והגלויים שפורסמו לכל אדם על ידי משרד הפנים, אזורים שבהם אחוז ההצבעה היה נמוך במיוחד בבחירות האחרונות ומספר בעלי זכות בחירה בהם גבוה דיו, על מנת שלפעילות עידוד ההצבעה תהיה השפעה משמעותית, וזאת בנוסף להתמקדות באזורים שבהם יש למבקשת סניפים, ואשר בהם מתקיימת פעילות רצופה לאורך זמן".

במסגרת זו מצהירה המבקשת כי בכוונתה לקיים "קמפיין עידוד הצבעה", תוך יצירת "שיתופי פעולה עם ארגונים אזרחיים מקומיים וקהילתיים, בעלי קשרים עם קהילות מקומיות במקומות שונים ברחבי הארץ, אשר יש להם תשתית של מתנדבים מקומיים העשויים לסייע בעידוד הצבעה בקהילותיהם לקראת הבחירות הקרובות (כגון: ועדי שכונות ובתי ספר, תנועות נוער, מכינות קדם צבאיות), ולהציע לסייע להם במתן הכשרה כלים לעידוד הצבעה על בסיס מקומיים".

עוד מתייחסת המבקשת בבקשתה להתנגדות שהביעה ושכונתה להביע לחקיקה פרסונלית או רטרואקטיבית; להשתתפות בהפגנה בעד הדמוקרטיה ונגד חוק החסינות ופסקת ההתגברות שהתקיימה בארגון של המפלגות כחול-לבן, העבודה, מרצ, חד"ש-תע"ל ובהשתתפות ארגונים אזרחיים שונים ובהם דרכנו.

36. גם אם **נניח לצורך הדיון** כי כל הפעילויות הללו עשויות להיחשב בגדר תעמולת בחירות (לצורך החלופה הקבועה בסעיף קטן (4) להגדרה) או פנייה ישירה לבוחרים ספציפיים (לצורך החלופה הקבועה בסעיף קטן (3) להגדרה), ואף אם נניח לצורך הדיון כי ניתן לראות במאגר המידע שמחזיקה המבקשת ככזה הנכלל בגדר סעיף קטן (1) להגדרה, **הרי שממילא לא ניתן לומר שמדובר בפעילות בעד או נגד "רשימה מסוימת" (להבדיל אולי מגוש מפלגות), כפי הנדרש לצורך ההגדרה לפי הדין הקיים**. לכן, ככל שאלה אכן הפעילויות שיבוצעו בסופו של יום, וככל שלא יתמקדו בעד או נגד רשימה מסוימת, דומה כי אין מקום לקביעה שהמבקשת היא גוף פעיל בבחירות הנוכחיות.

היום, כ"ט בתמוז תשע"ט

1 באוגוסט 2019

יונתן ברמן, עו"ד
סגן בכיר במחלקת הבג"צ
בפרקליטות המדינה

נספח 3

מכתבו של מו"ל הארץ למנויים מאוגוסט 2022

עמ' 57

מכתב מו"ל הארץ עמוס שוקן למנויי הארץ אוגוסט 2022

אוגוסט 2022

לכבוד מנויות הארץ ומנוייו,

ממשלת השינוי שהפכה בתום מחצית השנה הראשונה השנה לממשלת מעבד, הייתה אירוע ייחודי בתולדות ממשלות ישראל. למרות שביקרנו מחדלים ומעשים שלה ונאלצנו להשלים עם סידובה לטפל בבעיה העיקרית של ישראל, לקדם פתרון קבע עם הפלסטינים, במאון הכללי תמכנו בה. המבנה המיוחד של הממשלה הזאת, שותפות מימין לשמאל ובעיקר השותפות עם מפלגה ערבית בקואליציה, פעם ראשונה בתולדות ישראל, הבטיח שותפות בניהול המדינה ולא הנהגת יחיד, בנימין נתניהו, שלפחות בקדנציה האחרונה שלו, מ-2015, הכפיף את ניהול חלקים נכבדים של המדינה לאינטרסים משפטיים אישיים, בצורה שסיכנה את זהותה הדמוקרטית של ישראל.

אנו עומדים לפני קיומן של בחירות חמישיות בתקופה קצרה של שלוש שנים. אנו חושבים שבצורה זאת או אחרת, טובתה של ישראל מחייבת לבחור כך שלא בנימין נתניהו ירכיב את הממשלה הבאה. העובדה שהוא פוסל כל שותפות בשלטון של מפלגה ערבית נוספה לכל הטעמים האחרים שפוסלים אותו לכהונה נוספת. היות נשים וגברים רבים מנויות ומנויים על הארץ מאפשר לנו לקיים עיתונות עצמאית שרואה רק את אינטרס הציבור, כפי שאנו מבינים אותו בתום לב. אני מודה לכן ולכם על התמיכה באמצעות דמי המנוי, ומקווה שנצליח לסייע לתוצאה דמוקרטית טובה גם של הבחירות הקרובות.

בברכה,

(Handwritten signature)